

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Aklınla

— Boğaz Köprüsü'nün temeli
Kurban Bayramında atılıyor. —
" ASMA KÖPRÜ !

**bu yıl
kaderinizi
İş Bankasına
bağlayın**

TÜRKİYE

BANKASI

*paranızın ...
istikbalinizin
emniyetidir*

60 APARTMAN DAİRESİ

54 ADET 100.000 LİRA

140 ADET 10.000 LİRA

320 ADET 5.000 LİRA

1200 ADET 1.000 LİRA

*ayrıca 22 300 ADET
PARA İKRAMIYELERİ*

1970 YILINDA:

**20
MİLYON**

AKBABA

Yıl: 48 Cilt: 18 Sayı: 9

Kurucusu: Yusuf Ziya ORTAÇ

18 Şubat 1970

Asmak, kesmek, kıymak üzerine...

İKİ bayram arasında evlenmek uğursuzdur derler. Böyle şeylere inananlar çoktur: Karakedi çıktı mı yoluna, döneceksin.. gecele-ri tırnak kesmeyeceksin, ısık çal-mayacaksın.. merdivenin altından geçmeyeceksin.. ayna kırmayacak-sın..

Ve iki bayram arasında evlenme-yeceksin.

Bunun içindir ki genç nişanlılar iki bayram arasında evliliğin hazır-lığını yaparlar:

Söz kesilir...

Kâğıtlar asılır...

Ve iş bir nikâh kıymaya kalır.

Söz «kesmek».. kâğıt «asmak».. ni-kâh «kıymak».. gibi deyimlerde za-ten «kurban»ı hatırlatan bir hava vardır. Taraflara nikâhın ne zaman olduğunu sorduğunuz zaman:

— Kurban Bayramından sonra.. diye cevap verirler.

Bir yandan Kurban Bayramı ha-zırlığı, bir yandan nikâh hazırlığı... Birbirine karışan bu iki iş eğlen-celi çağrışımına yol açar. Şehir ve kasaba sokakları kurbanlık koyun-ların melemeleriyle doludur. Hay-vancıklara baktıkça bir yandan mu-habbet doldurur yüreğimizi:

— Ah, ne güzel şeyler.. diye.

Bir yandan acırız:

— Zavallılar.. diye.

Ve öte yandan konuşuruz:

— Keselim mi bu yıl?

— Bilmem ki hanım? Bütçemiz müsait değil...

— Hayırdır, sevaptır...

— Keselim istersen; ama sen de şu mantodan vazgeçsen...

— Aaa, ne diye vazgeçecekmişim?

— İyi ya biz de kurban kesmeyiz, zaten benim yüreğim yufkadır.

Hepimizin yüreği yufkadır. Man-tık dışı bir yufkalıktır bu... Gerçek-te Türkiye yalnız hayvanların değil, insanların her gün kurban edildiği

bir ülkedir. Öğretmen kıymı vardır ülkemizde... Trafik kıymı vardır ül-kemizde... Adam kıymı vardır ül-kemizde... Çocuk kıymı vardır ül-kemizde...

Bir karayoluna çıksanız, saat ba-sına bir kurban görürsünüz. Bazen bir kamyon bindirmiştir bir otobüs.. bazen bir otomobil uçmuştur köprüden.. sıra sıra kurbanlar dizil-miştir yolun kenarına..

Dikkatsizliğin, ilımkârlığın kur-banlarıdır bunlar.

Ya öğretmen kıymına ne dersin-niz? Kış kıyamet ortasında sürgüne gönderilen, açığa alınan, icabına ba-kılan öğretmenleri gözü kapalı kur-ban eden siyasi iktidara ne dersiniz? İlaçsızlıktan, besinsizlikten, bilgisiz-likten Anadolu'da ölen çocuklarını-

za ne dersiniz? Ülkemizde kadrini bilemeyip idaresizliğe kurban ettiği-miz nice değerli bilim adamına, dok-tora, mühendise ne dersiniz? Yalnız evlenme dairesinde değil, toplum ha-yatımızda en çok kullanılan sözler:

— Asmak..

— Keskemek..

— Kıymak.. değil midir?

Cinayetlere kurban gidenlerin hi-kâyelerini her gün sırtısira okumu-yor muyuz gazetelerde?

Evlendirme memurları medeni ni-kâh kıyar, imamlar imam nikâhı kı-yar ve sonra biz de yetiştireceğimiz çocuklara kıyarız.

Olur mu böyle şey?

İstanbul'un kenar mahalle ve semtlerinde Anadolu'dan gelme kur-banlık koyunların geçidi herkesi hü-

zünlü düşüncelere sürükler. Kırmızıya boyalı kuyrukları ve kava göz-leriyle omuzlarına yüklenen görevin bilincindeymiş gibi sallana sallana â-kıbetlerine doğru yürüyen kurban-lıklar, bazen bir cami avlusunun gölgesinde çıkar karşımıza.. bazen emlakçilerin elinden nasılsa kurtul-muş bir arsaya toplanırlar.. bazen Bizans'tan kalma bir eğri kemerin altında raslarsınız onlara.. Müşteri-ler gelecek, herbirini teker teker yokladıktan sonra pazarlık başlaya-caktır.

Yüzyıllardan beri süren bir gele-nektir bu.. bir inanç isidir.

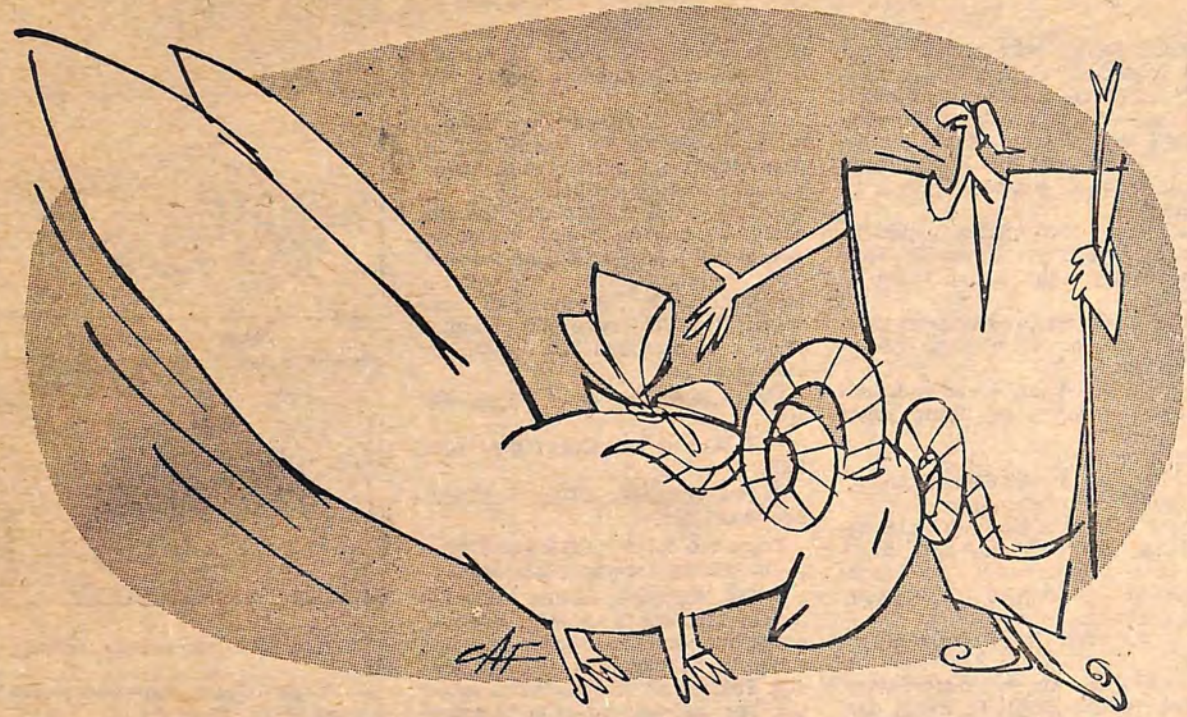
Ne var ki her yıl kurbanlıkları seyredenken sokaklarımızda, herbi-rimizin tesadüfen yaşayan birer kur-banlık olduğunu unutmayalım: Ki-mi zaman bir haksızlığa kurban.. ki-mi zaman bir dikkatsizliğe kurban.. kimi zaman doktorsuzluğa kurban.. kimi zaman ilaçsızlığa kurban.. ki-mi zaman bir serseri kurşuna kur-ban...

Kutsal kitapların yazdığına göre, Tanrı, koyunu, insan insanı kurban etmesin diye gökten yollamıştır. Biz ise hem koyunları hem de insanları kurban etmek yolunu tutmuşuz. Doğrusu yaşayışın bu türlü, ne dine sığıyor, ne imana, ne insanlığa, ne de medeniyete...

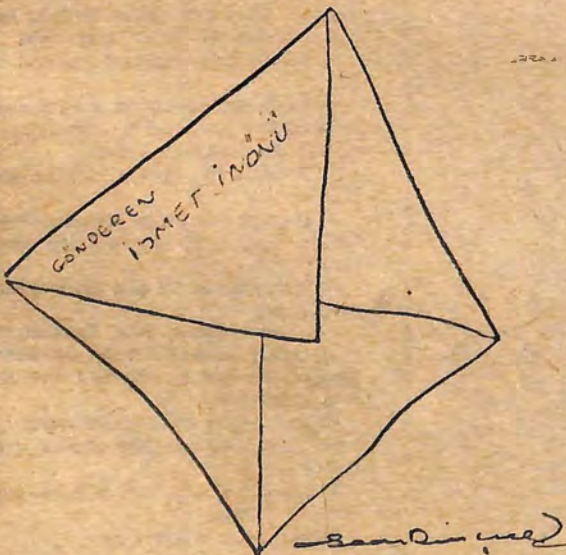
AKBABA

AKBABA

Sevgili okurlarının Kurban Bayramını sağlık ve neşe dileğiyle kutlar.

— Hey maşallah.. Kadillak gibi kurbaan!..

Zarfa bakma...

Mazrufa bak!

Bayramlık

MUZAFFER İZGÜ

HOŞ GELDİ sefa geldi ama, şu bayramlar bizim gibi dar gelirli-
lerin boyunlarını öyle bükü-
yor ki... Daha bayram gelmezden
önce çocuklarda bir sevinç bir se-
vinç... Hattâ şimdiden et yeme nu-
maraları hayâli olarak yapıyor ve
yaşıyor...

— Ben eti önce anama küçük kü-
çük böldüreceğim, sonra geçirece-
ğim bisiklet teline, kebab yapıp yi-
yeceğim...

Büyük oğlanın bisiklet teline kar-
şılık, öteki bir maşa kırığı çıkarı-
yor ortaya:

— Ben de, diyor, kıymayı bunun
üzerine yapıstırıp, şiş kebab yapıp
yiyeceğim.

Ufak oğlan:

— Ben de atacağım eti ateşin içi-
ne, küllü küllü yiyeceğim.

Daha onbeş gün önceden bizim oğ-
lanların ifraz guddeleri tam randı-
manla çalışmaya başladığı için ner-
deyse varlıklı komşuların koyunla-
rına şimdiden saldıracaklar...

— Evlâtlarım, kendinize sahip ol-
un!

Olmayıp ne yapacaklar zavallılar.
Asıl dert bu değil de, bizim der-
dimiz daha başka; bayramlık mese-
lesi. Hanım, başladı bayrama birkaç
gün kalınca söylenmeye:

— Efendi, şunlara birer bayram-
lık, diye.

— Yahu hanım, bayram bunların
nesine? İt doydu, Haydar mı kaldı?

— Ama geçen bayram da boynu
bükük koydun çocukları. Hem ele
güne karşı da ayıp oluyor.

— Hanım, para basmıyoruz, aldı-
ğımız belli, verdiğimiz belli. Bu pa-
rayla ancak ekmek alınır ve yenir.

— Pekiyi bu bayram da mı mah-
zun kalsın çocuklar?

Bir tane olsa haydi neyse ne, tam
üç tane. Birine ceket alayım desen,
altındaki pantolonun ardı eski türk-
çe ellibeş. Pantolon alayım desen,
üstündeki ceket çaputlu dede... A-
yakkabı alayım desen, pek yakışır
o partial giysilerin altına pırıl pırıl
ayakkabılar... Şaştım kaldım ki, ne
şaştım kaldım. Ama kadın milleti
bilir mi ki şaşmayı maşmayı? Söy-
lendi de söylendi... Artık bu konuda
kafa çalıştırmaktan başka çare yok-
tu.

Arifeden bir gün önce, o gece dü-
şüne düşünce sabahı ettim. Ama sa-
baha karşı yataktan fırlamamla, Ar-
şimet gibi:

— Buldum! diye bağırmanın bir ol-
du.

Karım, uyku sersemliğiyle:
— Ayol, bir çaydanlık kapağı için
bu kadar bağırılır mı? dedi.

— Ne çaydanlık kapağı hanım, ne
çaydanlık kapağı? Evvelallah çocuk-
ları bayramda donatacağım, onun
çaresini buldum.

— Üçünü de?

— Elbette üçünü de...

— O senin söylediğin parayla bir
tekine bile alınmaz.

— Görüşürüz!...

Sabahleyin ortanca oğlanı kattım
önüme:

— Yürü bakalım oğlum, bayram
var, dedim.

— Et yemeye mi gidiyoruz baba?

— Ne eti ulan, yürü, sana elbise
alacağım.

Çocuk gırgır geçmediğini anlayan-

ca bir sevindi, bir sevindi ki, hemen
boynuma sarılıp öpmeye başladı. Ö-
tekilere:

— Evlâtlar, hiç üzmeyin tatlı ca-
nınızı, babanızda bu keşfedilmemiş
zekâ olduktan sonra siz de mahrum
kalmayacaksınız, dedim.

Vardık gittik çarşıya. O dükkân
senin, bu dükkân benim, çekeştire-
rek, pazarlık ederek, oğlanın üzerine
göre bir takım çulaki elbise, bir de
ayakkabı aldık... Bizim oğlan alış-
mamış ki böyle krallar gibi giyinme-
ye, o saat yürüyüşü bile değişti ço-
cukçağının...

Eve gelince, büyük ve küçük oğ-
lan:

— Bizimkisi ne zaman? diye sor-
dular.

— Bekleyin hele oğlum, bekleyin
de görün! dedim.

Bayramın birinci gününün sabahı,
çocuk çocuğu karşıma toplayarak:

— Çok muhterem Ahmet Azyer aile-
sinin kıymetli bireyleri!... diyerek
nutka başladım. Yavrularım, biliyor-
sunuz ki bu bayram tam dört gün-
dür. Fakir olmamız hasebiyle, baba-
nız, her birinize dört gün bayramı
çok görmüş olup, bu sayıyı bire in-
dirmiştir. Onun için, şimdi kur'ayla
günlerinizi çekecek, ona göre bayra-
mınızı yapacaksınız. Şu kâğıtlarda,
birden üçe kadar sayılar yazılı.
Hangi sayıyı bulursanız, o sayı si-
zin bayram gününüzdür!...

Bayram zede!

İlk, büyük oğlan şansını denedi,
bir...

— Tamam oğlum, bayramın birin-
ci günü senin gündür.

İkinci günü kur'a, ufak oğlana çık-
tı, üçüncü günü de ortanca oğlana.

Ve de karı koca merasimle başla-
dık büyük oğlana elbiseyi giydirme-
ye...

— Babacığım, bunun kolu dirse-
ğimde kaldı!

— Aman ne yakıştı, ne yakıştı!

— Anneciğim, pantolon dizimin üs-
tüne çıktı!

— Ulan, bu kadar yakışır bel!

— Babacığım, kollarımı oynatamı-
yorum!

— Efendi, ısmarlasan böyle ol-
maz!

Sıra geldi ayakkabıya:

— Allah de oğlum... Ha gayret oğ-
lum... Sok ha, giriyor ha!... Çocuk-
lar âbinizin başını tutun, hanım sen
de bileğinden yapış! Aşk ile, sevk ile
bir daha... Ya Allah de oğlum!... Gi-
riyor, giriyor... Ve de girdi!...

— Baba, ekmek tahtasına döndüm
be!

— Yürü oğlum yürü, alışsın!

Şöyle odanın içinde biraz antrenman
yap! Yahu ne yakıştı be çocuğa...

Haydi oğlum haydi, çık sokağa, do-
lan konu komşuyu, öp ellerini, bu-
gün senin bayramın!

İkinci günü sabahı aldık ufak oğ-
lanı önümüze:

— Gelsin bakalım babasının gü-
lü!... Giy bakalım oğlum şu ceketini.

— Baba, içinde kayboldum!...

— Başını çıkar oğlum, başını!

— Babacığım, cebi dizimin altın-
da kaldı!

— Aman ne yakıştı ne yakıştı!

Hanım, şuna bak yahu! Vallahi mo-
del diyorlar ya, onlar gibi oldu.

— Babacığım pantolon on kat ol-
du!

— Moda oğlum moda. Şimdi mak-
si pantolon modaymış. Giy bakalım
oğlum şu ayakkabıyı da!

— Babacığım, ayağım içinde kay-
boldu!

— Hanım, bez getir! Hah şöylee...

Sağını solunu şöyle bir iyice sıkış-
tırdık mı!...

— Yahu baba, bu altı aylık çocuk
mezari be!

— Aman oğlum, pek fiyakalı ol-
dun, Allah kem gözlerden saklasın.

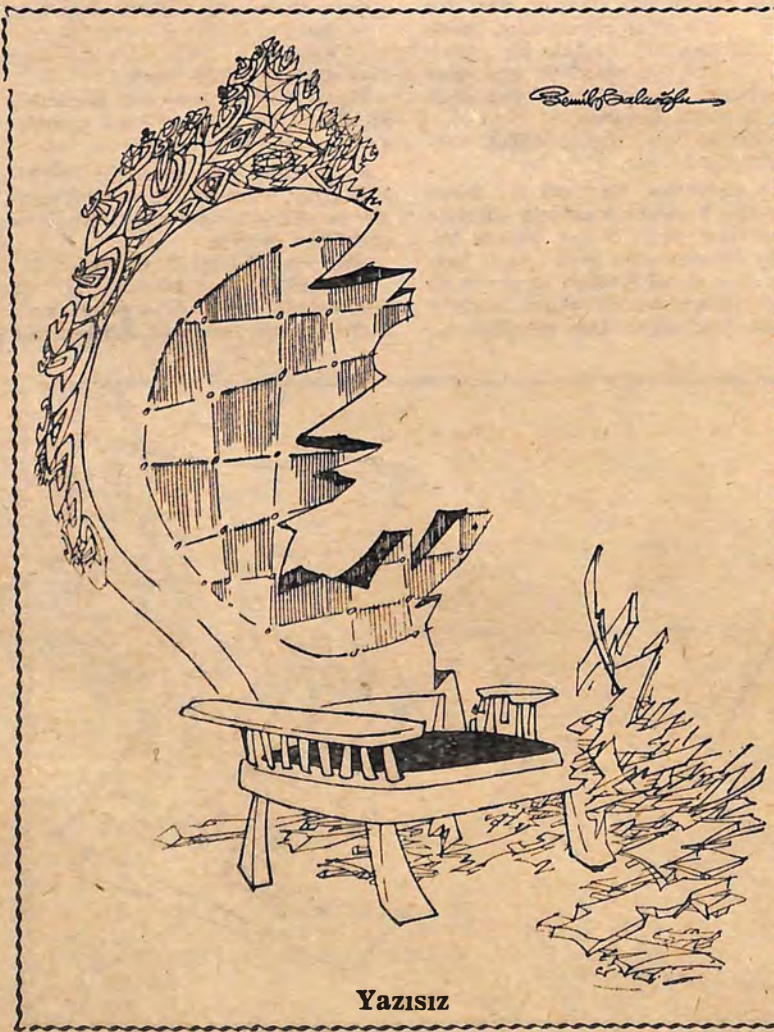
Hanım, bir nazar boncuğu dik şu-
nun omuzuna!...

Üçüncü günü elbiseyi ortanca oğ-
lana giydirdirirken hiç zorluk çek-
medik...

Allaha bin şükür, biz, işte bayramı
böyle kutladık...

Sizinkisi de kutlu olsun!...

Muzaffer İZGÜ

Yazısız

Halk nelere gülüyor?

ADNAN'IN EŞKIYALIĞI

İşe önce en yakın çevremden başlayayım.

Bundan bir süre önce AKBABA'da «Keşan Canavarı» başlıklı bir hikâyem çıkmıştı. Keşan'dan gerçek isimler kullanmışım o hikâyede. Bu yüzden, AKBABA'nın o sayısı çıktı-ğından bu yana elden ele dolaşır ve okunur...

Pazarcılık eden bir Adnan'ımız vardır. Boş zamanlarını meyhanelerde değerlendirir benim gibi. O bakımdan sık sık karşılaşırız.

Hikâyede onun da adını kullanmadım diye Adnan pek gücenmiş bana. Sonradan öğrendim ki, meğer tam o hikâyeye kahraman olacak kişiy-

miş. O yazıda Keşan Canavarı Kuru Dağında bir otobüsü durdurur... Adnan bu işi Keşan'ın içerisinde, kim-seden yardım görmeden yapmış!

Eski Gelibolu Caddesinde İzmir a-rabalarından biri gazlanmış gidiyor. Adnan bulut gibi o gece. Dikilmiş caddenin ortasına, kesin bir pozla elini kaldırmış. İster istemez durmuş araba. Y alpalayarak şoförün so-luna geçmiş bizimki:

— Şehir içinde böyle hızlı gitme, annadın mı? Burda seksen tane mey-hane var, annadın mı?... Her dakika karşına benim gibi bi sarhoş çıkabi-lir, annadın mı?... demiş.

Soygun olarak da, şoförden bir «uzun şase»lî yâni filtreli sigara al-mış.

BİRADER

Sevimli şişkomuz Necdet Tosun, turneye çıktığında İpsala'ya da git-mişti. Programına başlamadan önce İpsalahlara:

— Bizim birader buradaymış, o bakımdan aramızda hiç yabancılık çekmedim, dedi.

Malûm; «tosun» un küçüğü «da-na» dır.

KILIBIK :

VURAMADI Kİ

Kahvenin önünde dikilen köylüler-den biri gökyüzüne bakmış, kara bulutların gökyüzünü kapamakta ol-duğunu görünce:

— Hava kapak attı, demiş.

Oraya yeni gelmiş ve henüz nefes nefese olan bir başkası:

— Attı ama vuramadı ki! demiş.

Meğer Havva adındaki karısı onu kovalarken, tencere kapagım atmış arkasından.

UNUTKAN HÂKİM

ADLI BİR OLAY :

Yakınları, duruşmadan çıkan tanı-ğın çevresini sarmışlar. Öbürü he-yecan içinde, içerde geçen ilginç du-rumu şöyle demiş:

— Abe, demiş. Hâkim yemin eder misin dedi de, sora ettirmeye unu-tu ya!

BÜYÜK DANALAR

İpsala'da Yakup Aydemir'in içkili lokantası vardır: Dana Restoran. Lo-kanta, adını sahibinin lâkabından ve huyundan alıyor. Adını söylemiş, kırk yıllık İpsalalı bile; «kim acaba bu Yakup Aydemir?» diye, eni konu düşünür. Fakat «Dana» dediniz miydi, bütün çevre tanır... İkincisi; bu kelimeyi hiç dilinden düşürmez: «Hoş geldiniz danalar!», «Bu pirzo-layı kösedeki danaya götür», «Bak, o yeni gelen danalar ne istiyor?» fa-lan...

Bir gün, ekâbirden birkaç kişi ge-liyor İpsala'ya. Ev sahibi durumun-daki görevli, konuklarını yemeğe gö-türecek. En iyi lokanta, Dana Res-toran. Oraya gidip bir masaya otu-ruyorlar. Fakat görevli zat endişeli. Çünkü, masaya gelip konuklara «Hoşgeldiniz danalar» demek, bizim Dana'nın hiç değişmeyen saygı gös-terisi... Bu bakımdan korkuyor ve korktuğu gibi de Dana onların ma-sasına geliyor. Ne yapсын?... Erken davranıyor ve öbürünün bir şey de-mesine meydan kalmadan konukla-

rını takdime başlıyor, durumu anlat-mak için:

— Falanca daire müdürü Filân bey, filân işler müfettişi Falanca bey...

Beriki hepsine gülümsedikten son-ra:

— Maşallah hep büyük danalar!... diyerek durumu anladığını belirti-yor.

HALKTAN HALKA...

Sevgili okurlarımız, Neşe her insanın ihtiyacını duyduğu bir şeydir. Her yaştan ve her sınıftan insan güler, gülmek ister. Onun içindir ki: Her yaştan ve her baştan insan, Akbaba'nın arkadaşıdır.

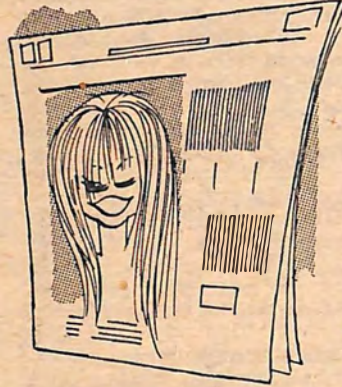
Akbaba'nın neşesi 48 yıldır solmadı... Bu neşe, bir derginin değil, hayatın ta kendisinin neşesidir. Ve Akbaba neşeyi paylaştı-ran dergidir.

Büyük yeniliğimiz «Halk Nelere Gülüyor» a siz de katılmak is-temez misiniz? O halde buyrun. Bulunduğunuz bölgede duyduğunuz nükte ve esprileri, tanık olduğunuz, yakınlarınızın anlattıkları, ya da başınızdan geçen gülünç olayları bir teyp titizliği ve fıkra özelliğiyle yazınız, altına imzanızı atınız, «Akbaba Dergisi» adresine postalayınız. Göreceksiniz neşenin paylaşılması neşenin büyümesini sağlayacak, yazılarınız size ayırdığımız sahifeye ayrı bir renk katacaktır sevgili okurlar...

BASIN :

HABERİN KLİŞESİ

Trakya'nın en kaliteli gazetelerin-den biri Keşan'da çıkar: Önder. Ga-zetenin sahibi Feyzullah Aktan, her sayıda aynı heyecanla çalışır, haber-lerin yöresel; imzalı yazıların çok ol-ması için elinden gelen çabayı gös-terir. Ona sordum:

— Bir taşra gazetecisi olarak siz nelere gülersiniz?

— Ohhoo, dedi. Sen bizde gülüne-cek şey mi ararsın!...

Gazeteler birbirleriyle «mübade-le» yaparlar. İşte o gelme gazeteler-den birini çıkardı, haberlerden biri-ni gösterdi. Okudum:

«Suluderviş köyünde bir kadının ırzına geçildi.»

Altında da haberin tafsilâtı, firak-lı bir dille anlatılmış. Üstünde olay-la ilgili bir resim! Baktım, hiç ya-bancı değil; Brigitte Bardot! Altın-da da: «Resimde, ırzına geçilmiş bir kadın görüyorsunuz» yazılı.

Aynı gazetenin başka bir sayısın-dan, B.B. nin, Selvî köyünden İbiş Topsakal'ın Ayşe adındaki kaynana-sı olduğunu ve damadı tarafından feci şekilde dövüldüğünü okuduk.

PARİS ÖZEL, LONDRA ÖZEL...

— Başka? dedim.

— Başka... Ha, bir de haberleşme alanındaki gelişmeyi gör.

Rastgele bir gazete çekerek açtı:

— Bak, adam nerelere muhabirler göndermiş!

Haberlerin kaynaklarına bir göz attım. Paris Özel, Londra Özel, Ot-tawa Özel, Sallisbury Özel...

Üçbin nüfuslu bir kasabada çıkan gazetenin, dünyanın dört bucağına muhabirler gönderebilmesi, gerçek-ten yüzümüzü güldürecek bir geliş-me!

Benim, bu gelişmeler karşısında, gülmekten de öte, sevinçten gözle-rim yaşardı!...

İŞGAL YILLARINDAN :

KOSTA'NIN ÖKÜZÜ

Başka yerlerde oralarda geçmiş gi-bi anlatmışlardı. Ben ilk kez Enez'de duydum, oraya göre yazıyorum.

Yazır köyünde Türkler, komşu Çavuşköy'de de Yunanlılar var... Yunanlı Koşa'nın öküzü hastalan-mış. Kosta n'etsin, n'eylesin?... So-ruyor, soruşturuyor.

— Yazır'da bir hoca var, ona git. Bir muska yazsın, öküzün hemen a-yağa kalkar, demişler.

Kosta geliyor, anlatıyor durumu. Hoca da ona bir muska yazıp veri-yor.

Öküz iyileşmiş.

Merak etmişler. Hoca bu gâvurun öküzüne ne yazdı da iyileşti? Açıp yazılanı okumuşlar:

Çavuşköylü Kosta

Öküzü hasta

Kalkarsa koşar

Ölürse şaşar.

KIZLARIMIZ NEYE GÜLER :

HER ZAMAN RAĞBET

Araştırmalarım sırasında bir köy-lü kıızı takıldı gözüme. Çeşmede su dolduruyordu. Onunla iki lâf etmeli de, nelere güldüğünü öğrenmeli...

Daha ben ağzımı açmadan, mak-sadımı yanlış anladığını belirten bir maniyle sözü ağzıma tıkadı:

Motor geliyor motor

Motorun bacası yok

Kalkmış beni istiyor

Pantulun paçası yok.

Ardından:

— Ha ha haay ! Güleyim bâri!... diye ekledi.

Meğer kendisini isteyen bizim gibi züğürtlere gülmüş.

Yâni bizim Trakya'da da rağbet, onun gibi güzelle, hayâl ettiği gibi zengine...

BİZE ÖZGÜ FIKRALAR :

Trakya halkı genellikle göçmendir. Geldikleri yerlere göre çeşitlenirler: Gacal, Dağlı, Pomak, Yörük... gibi. Bunların birbirlerini taşıyan fıkra-ları vardır İşte ikisi:

OLMUŞLARINDAN

Pomak, hıyar ahyormuş. Satıcıya:

— Ver bana birr salata, demiş.

Adam seçip vermiş bir hıyar. Be-riki onun verdiği hıyarı elinin ter-siyle itmiş:

— Pomak isek diyliz ahmak! Haçan nee vermezsin tebu ulmuşla-rından?... diyerek, iyice sararmış, kocaman bir hıyarı göstermiş.

TAŞTAN KAVAKLAR

İki Dağlı konuşuyormuş:

— Aba Meemet, Ediine'ye vaadin mı?

— Vaadim.

— Daştan kavakları göödüñ mü? Yâni; Dağlı, minareleri taştan ya-pılını kavaklar sanıyormuş.

Kenan AKINCI

HAVA-CİVA genel müdürü Cevat beye sorarsanız, kendisi yüksek öğrenim yapmıştı. Ama araya savaşlar, ihtilaller, isyanlar girdiği için diplomaları kayıptı. Okullardaki defterler de yangın ve savaşlarda ortadan kalkmış, yanmış kül olmuştu. Elinde kala kala ilköğretim diploması kalmıştı. O küçük diploma ile gelmiş, genel müdürlük makamına bağdaş kurmuş, oturmuştu...

İçkiyi fazla kaçırdığı bir gece, hayat hikâyesini gizli yanlarıyla anlatmıştı:

— Hayata garsonlukla başladım. İstanbul'da köprü altında küçük bir aşçı dükkânı vardı Sahibi iri, beyaz bıyıklı İskodra'lı bir Arnavut'tu. İşte, orada elli kuruş gündellekle çalışıyordum. Usta arada sırada beni karşısına alır:

— Uh.. bre Cevadi, derdi, istersen usta olmak, garsonlukla yetinmeyeceksin bılâçs... Aşçılığı zor zanaattır diyerekten yuttururlar etrafa. Kolay ıştır more... Yüz çeşit yemek tarif ederler, aslında üç çeşittir: Çorbalar, kızartmalar, haşlamalar... Hangi yemek tencerede kaç dakika kalır, hangisine ne kadar yağ konulur, bildin miydi, olmuşsundur usta!

Köprü altındaki lokantadan baş-usta olarak, dışarı fırlayıvermiştim. Aslında bir şey bildiğim yok. Yalnız ustamın sözleri kulaklarımda:

— Üçüncü sınıf lokantalarda millet ne margarini tereyağı diye yutar, ne de piring bulamacına pilav diye kaşık atar! Aç midesinin bütün hasasiyetiyle yediği herzenin ne mal olduğunu bile karnını doyurmayacağına çalışır. Şimdi adları restoran diye Fransızcaya tercüme edilen birinci sınıflara, turistliklere gelince, iş değişir. Oradakilerin ilgilendiği tenceredeki yemek değil, etrafındaki garnitürdür. Yani ağıza değil, göze hitap edeceklerin! Aşçılık ressam-lık gibidir lüks yerlerde...

Ustamın sözlerini muska yapıp boynuma astım. Beyoğlu'nda büyükçe bir restorana usta olarak kapağı attım.

Aradan altı ay kadar zaman geçmişti. Bir gün patron beni karşısına aldı:

— Cevat usta!
— Buyur, beyim!
— Ömrün boyunca hep böyle aşçı mı kalmak istiyorsun?
— Allah bereket versin, fena za-

naat değil, karnımız doyuyor işte...

— Karnın doyuyor ama, elinde fırsat varken yüksel. Büyük adam ol!

— Boyum daha yükseklerle yetişmez ki...

— Seni sevdiğim için söylüyorum. Önce yerine yamaklardan birini yetiştir. Sonra, boş vakitlerinde mutfakta oturma. Salona çık! Buraya suyun başındaki kalandor müşteriler gelir, yemeğe. Onlarla ahbaplık kur. Büyük adamlar aşçıbaşılarla konuşmaktan zevk alırlar. Yüksek mevkilere çıkanlar, aynı zamanda korkunç iştahlı kişilerdir. Ne gözleri doyar, ne de karnıları. Hırslar her ikisine de sahiptirler. Onlara yavaş... Ben kırk yıldır bu mekânı işletirim. Tam yedi tane aşçıbaşım milletvekili, genel müdür oldu. Üç garsonum müdürlük yapıyor. Hatta salonla ilişki kurabilen buluşmaların bir kısmı şimdi çeşitli dairelerde memurluk, şeflik yapıyorlar.

Patron, yükselmenin maymuncuğunu elime vermişti. Tutmasınlar beni artık! Mutfaktan salonu gözetliyordum. Müşterilerden hangisi üç porsiyon yemek yedikten sonra, elini kürdana atacak yerde tekrar yemek listesine uzatıyorsa.. yavaşça onun yanına sokuluyordum:

— Nasılsınız beyefendiciğim? Allah ömürler, bol iştahlar nasip eylesin!

— Oooo... buyur usta, gel şöyle geç karşıma. Yak bir sigara.. masanın üstündekinden değil, dur cebimdeki kaçak Amerikan tobakosundan veriyim.

— Sağolun beyim, geleceğinizi duyduğumdan Lam Cim Bom böreği yapmıştım:

— Garsooon... arka taraftaki böreği getir beyefendiye...

Ayda 2500 maaşın var. Girdisi, çık-tısı, şusu, busu falanı, filanı ile 3500'e getirebilirsin aylığını.

— Allah ömürler versin... Ben de her gün şah böreğinden pişirir, önünze korum!

İlkokul diploması ile Hava-cıva işletmesine çöreklenivermiştim. İşe başladığım ertesi günü zile bas-tım. Odacıya:

— Bana muhasebe şefini çağır! dedim.

Şef geldi:

— Oğlum, dedim, tahsilin nedir senin?

— Ön düğmelerini çözüp, tekrar ilik-ledi. Utana sıklıkla:

— Ticari ilimler mezunuyum. A-merika'da da staj gördüm...

— Aylığıp ne kadar?

— Kesintilerden sonra elime 705 lira, 59 kuruş geçiyor!

— Ben ne alacağım?

— 2500 lira.

— Hepsini o kadar mı?

— Bordro öyle, beyefendi...

— Bakan bana girdisi çık-tısı, şusu busu, falanı filanı ile 3500 kıvrır-sın demişti...

Muhasebe şefi terbiyelice sırttı:

— Efendim, dedi, müdür muavini beyl gönderiyorum. Bu gibi işleri o yürütür...

Şef gitti, müdür muavini geldi. Sorguya başladı:

— Adın, soyadın, doğum yerin?

— Teker teker cevapladım:

— Tahsilin?

— Yutkundun, sustu.

— Söyle muavin, çekinme. Çanta-dan mı yetiştin?

— Evet!

— Maaşın?

— İkibin...

— Buraya, yani müdür muavini-gine gelmeden önce aşçılık mı yapı-yordun?

Kızardı, bozardı:

— Evet, dedi, Kazık Restoran'da şef garsondum!... Ama beyefendi be-nim evveliyatımı nasıl bildiniz?

Ben de aynı tezgâhtan bu makama paraşütle, iştahlı midelerin üz-e-rinden atlayarak geldim, diyemedim:

— Muavin, dedim, benim maaşım 2500 lira imiş. Koskoca bir işletme müdürüne yeter mi bu para?

— Yetmesine yetmez ama, falanı filanı, şusu busu var!

Muavin, Bakanın ağzıyla konuş-u-yordu.

— Aferin, dedim, sen koltuğunu doldurabiliyorsun. Ne de olsa şef garsonluk yapmış kişisin. Hesap pu-sulasında önce müşterilerinin yedi-ği yemekler yazılır.

— Evet, beyefendi...

— Sonra sıra garsonun müşteriye yedirmek istediklerine gelir. Su, ek-mek, yüzde on garsoniye, servis üc-re-ti, falan filan!

— Öyledir müdür bey. Tıpkı içi-n-den çıkmış gibi biliyorsunuz!

Şimdi geçimime yardım edecek şu, bu, falan, filanı öğrenmek istiyorum. Bu kaynaklar nelerdir, kuzum?

— Arzedeyim beyefendi... Müdür-lüğümüze bağlı bir depo var, yirmi kilometre ötede... Bu depo eskiden kullanılırdı. Şimdi içerisi boş. Ay-da iki defa bu depoyu teftişe gide-ceksiniz... Tabii harcırahınız ve bir gecelik ikamet yövmiyeniz ödene-cek!

— Boş deponun nesini teftiş ede-ceğim?...

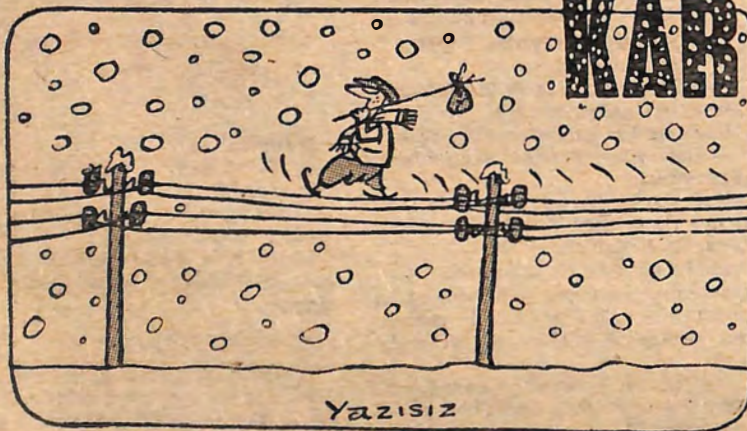
— Depo boş amma, bir odacı, bir muhasebeci ve bir de şefi var!

— Bu herifler ne ararlar, boş am-barda? Görevleri nedir yahu?

— Görevleri zatı Alinize teftiş ver-mektir! Boş deponun memurları da boşaltılırsa, aylık gelirinizden en a-şağı bin liralık eksilme olur...

— Kalsınlar... Memurların görevi devam etsin. Peki, harcırah işini na-sıl kitabına uyduruyorsunuz? Yir-mi kilometrelik yol için harcırah ikamet yövmiyesi verilir mi?

— Yolu uzatıyoruz, efendim. Yir-mi kilometrelik yol daima bozuktur. O yol bozuk olunca, Adıyaman üze-

Yazısız

Aç kurtlar!

Yazısız

rinden gılmek zorundasınız. Böylece mesafe yüz kilometreyi bükür...

— Bravo... Bu parlak zekâlarımızla Amerika'nın bizden önce Ay'a varmasına şaşmamak elde değil...

— İkametiniz için deponun yanında konforlu bir lojman yaptırılmıştı eskiden. Onu da aynen muhafaza ediyoruz!

Gelirinizi arttıran ikinci formül «Haşarat» tır!

— Anlamadım!...

— Haşarat... Yani karasinek, sıvrisek, pire...

— Bana bak şef, ben matrak geçilmekten hoşlanmam! Kahvede değilisin. Resmi dairede, âmirinin karşısındasın. İçli dişlilik istemem!

— Af buyurun müdürüm, arzede-medim. Dairenin etrafında su birikintileri, çukurlar var. Burada haşarat üriyor. Müz'ic hayvanlar zatiâlinizi rahatsız etmesin diye her ay 500 liralık ilaç satın alıyoruz.

— Haşereye atılan ilaçtan benim kârım ne?

— Efendim, ilaç filân atıldığı yok. Su birikintileri, çukurlar da hayâlî... Genel müdür teftişe geleceği zaman etrafa birkaç çukur açıyor, içini sularla dolduruyoruz. Hepsî o kadar. Haşere kanalıyla geliriniz ayda beşyüz lira artıyor! Hayat pahalı beyefendi. Müdür maaşlarına normal yollardan zam imkânı bulunamadığından iş böyle idare ediliyor, yıllardan beri...

— Öyleyse yaşasın haşereler!...

Muhasebe şefinden geçim kaynaklarını öğrenmişim. Bana bu imkânları sağlayan, böylesine ince plânlar hazırlayanlar, kendi maaşlarını artan geçim sıkıntısına uydurabilmek için, kimbilir neler yapıyorlardı...

— Adaaaam sen de... Boşver, diyordum. Yıllarca böyle gelmiş, böyle gidecek. Salla başını, al maaşını... Ötesine karışma!

Aşçıbaşılıktan işletme müdürlüğüne geldikten sonra, orada yıllarca çakılıp kalmak işime gelmiyordu. Gözüm daha yüksek mevkilerdeydi. Siyaset alanında çifte kavrulmuş bir dostum vardı. Derdimi ona açtım:

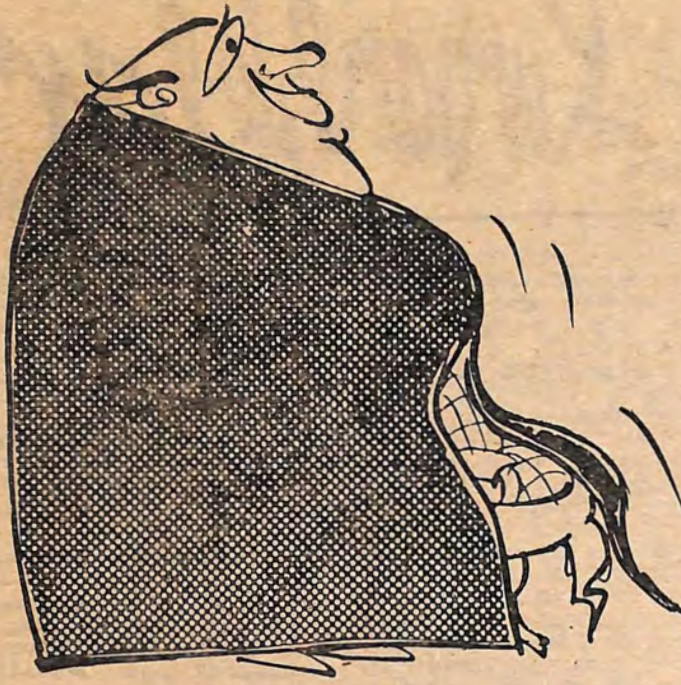
— Göze girmek, sıvrılmek için ne yapayım? dedim.

— İşletmeyi zarara sok! Yıllık gelir-gider bilançosundaki «Gider» hanesi dikkatli çeksin!

— Aleyhime sonuç vermez mi?

— Başka dıyarlar için öyle. Mevcut düzenimiz içinde göze batmanın, sıvrılmanın yolu bu. Ayrıca siyasi şantaj yapacaksınız! İktidar partisine sokul. Su başındakilerden dost edin. Baktın tınmıyorlar, nazaradan milletvekilliğine adaylık koyacaksın. O zaman yelkenleri suya indireceklerdir.

Dediği gibi, bir yandan işletmeyi

UZUN ETEK MODASI (MAKSİ)!

Kurban Bayramı

El'e bayram senede bir,
Gelin gibi koç'la gelir.
Bana da vâdesi dolmuş,
Ödenecek borçla gelir.

Herkes çift boynuzlu arar,
Der: «Kilo çeksin kuyruklar.»
Boynuna altınlar asar,
Bana kemik pay'la gelir.

Kasap bıçakları biler,
Göğü inletir, tekbirler.
Tanrı günahları siler
Bana, üste zamlı gelir.

Kimine gelir, deveyle,
Bazen inekle, keçiyle,
Kimine her gün çekiyle,
Bana kilo, ay'la gelir.

Pay olur, kurban dağılır,
Eşler, dostlar ağırlanır.
Üçte ikisi saklanır,
Bana da karnıyla gelir.

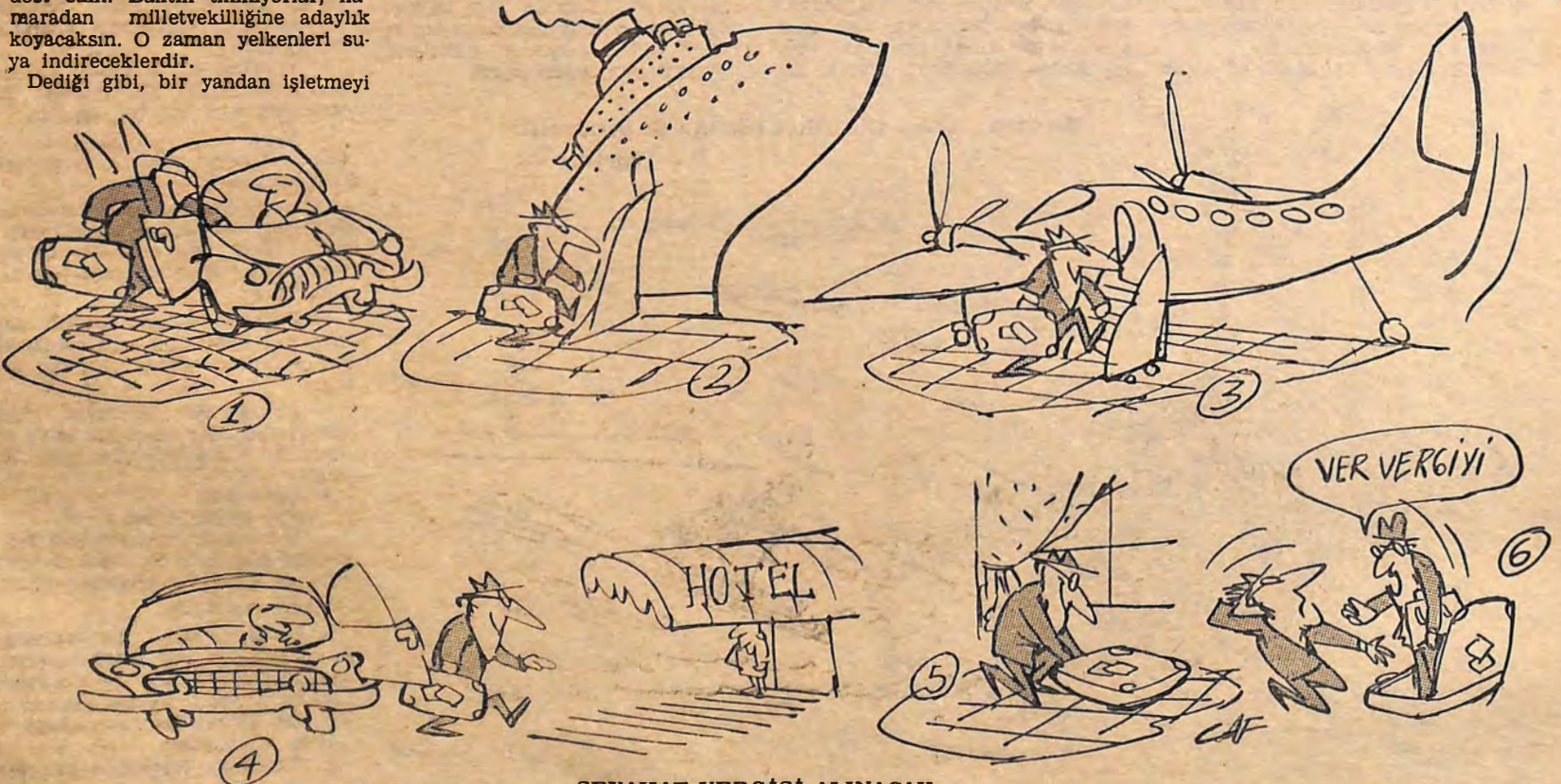
Kurban var türlü-çeşitli,
Külbastılık ve tiritli,
Kiminin ağzı kilitli,
Sırtında vergiyle gelir.

Sevgilim, n'olur kabul et,
Bu bayram beni kurban et.
Her ne kadar yoksa da et,
De: «Bana postuyla gelir.»

Fikret der ki, kurbanımız,
Hayır dolu Bayramımız,
Sağ oldukça, şu canımız,
Hep dost tebrikiyle gelir.

Fikret YILMAZ

Burhan ESEN

— SEYAHAT VERGİSİ ALINACAK. —

Kurbanlıklar

Vedat SAYGEL

GAZETELERİN arasına gömülen beyefendi, diyanet işlerinden bir yetkilinin bayramla ilgili açıklamasını okuduğundan, kulağına fısıldanan sözleri anlayamadı. Din görevlisi, «Evi, sıkıntı çekmeyecek kadar parası olan borçsuz her kula kurban farzdır.» demişti ama, partili arkadaşı ne söylemişti acaba?

— Anlayamadım, dedi yanı başında dikilip duran adama. Ne olmuş dediniz?

Beriki yeniden eğildi beyefendinin kulağına. Fısıf fısıf bir şeyler fısıldadı. Kocaman kocaman açıldı beyefendinin gözleri:

— Yaa!... Boyuna, posuna, duruma bakmadan o da partiyi muhalefete kurban etmeye çalışıyor ha!

— Yalnız o olsa iyi... Falan filân beyler de bu konuda kendisine yardımcı bulunacaklarını açıklamışlar. Hem sonra fısıf da fısıf, fısıf fısıf...

— Sahi mi?

— Ortak Pazara girmekle iktisaden kalkınacağımıza inandığınız kadar benim bu söylediklerime inanabilirsiniz!

— Anlaşıldı, dedi beyefendi. Demokrasî yeni yeni kurbanlanıyor! Başındakini savdı, yanındaki pencereden, cami avlusunda kurulan hayvan pazarındaki kurban alışverişine daldı! Bir gün sonra kesileceklerinden habersiz, ıslak yerlerdeki ot kurularını nasıl da geveleyip duruyordu mâsum, mutlu bakışlı hayvancılar! Renk renk boyalı postları ile bayramlık giysiler içindeki çocuklar gibi nasıl da koşuşup oynıyorlardı!

Kaçan neşesi, asılan suratıyla masasına çöktü beyefendi. Madem farz-ı, gereğini yerine getirmeliydi. Üç kişi koca bir partiyi kurban edeceğine, atık davranıp, o üç kişiyi özlenen huzur adına kendileri kurban etmeliydi!

Bakışları, gazetede ki bayramla ilgili yazıya ilişti yeniden. «Evi, sıkıntı çekmeyecek kadar parası olan borçsuz her kula, kurban farzdır!»

Evi vardı. Yeterince parası vardı. Üstelik milyonlarca oy'u vardı.

— Kurban şart! diye düşünürken, yüzü biraz daha asıldı!

Çünkü borcu da vardı! «Borçsuz

her kula...» diyordu din görevlisi. Memlekete hizmet borcu vardı. Millete refah borcu vardı. Ama olsun... Borçlu morçlu yine de edâ ederdi kurban borcunu!

Ahizcîyi kaldırıp birtakım numaralar çevirdi:

— Onlardan önce davranın, diye emir buyurdu karşısındakine. Yolsuzluk iddiasını basına duyurmalarına meydan vermeyin. Arkadaşlarla konuşun, anlaşın, fikir birliğine varın, o üç kişinin ihracı için Hayriyet Divanına müracaatınızı yapın. — Emredersiniz efendim.

— Sonra yolsuzluğa adı karışan teşekkülün başındaki Genel Müdürü de Bakanlık emrine alsınlar. Görüyorsunuz, hakkındaki ithamlar partiyi bölecek hale geldi. İnsanda biraz sıkılmak olur canım... Haydi ilkinî tatlıya bağladık. İkincisini valanladık. Ama bu seferkinin sorumlusu bulunana kadar meselenin peşini bırakmam!

— Haklısınız efendim. Ortada yüzbinlerce liralık bir açık varken, teşkilât olarak elbette susamayız! İşten uzaklaştırmadan önce durumu bir de kendisine anlatsak... Müessesenin girdisini çıktısını daha iyi bildiğinden, bakersınız araştırır soruşturur, gerçek suçluyu bulur.

— Artık düşünün de bir şeyler yapın işte!

Bıçağı gören kurbanlık bir koyundan farkı yoktu Genel Müdürün. Ne olacağını bilmeyen hayvancık bir önseziyle nasıl çırpınırsa, kurbanlık olduğunu bilmeyen Genel Müdür bir önseziyle öylesine çırpınıyordu. Kendisine:

— Ağızdan ağıza dolaşan, büyüye büyüye «Yüzbinlerce liralık yolsuzluk» adını alan bu açığın hesabını sen vereceksin, sorumlusunu sen bulacaksın arkadaş! dediklerinden beri yerinde duramıyordu.

— Açık, yüzbinlerce lira ha! diye düşündükçe kabına sığamıyordu!

Müessesede çalışan elemanların listesini inceledi bir süre. Kimden şüphe edebilirdi? Şu mübarek arife gününde kimin başını yakabilirdi? Bir kurbanlık bulabilmek için defalarca okudu listeyi. Hesapların, malın paraya dönüştükten sonraki kıs-

mında bir açık yoktu. Demek ki üretimde olmuştur yolsuzluk. Mağazalara dağıtılmadan önce... Ya fabrikaya gelmesi gereken ham maddeler gelmiş gibi gösterilip başka yerlere götürülmüştü, ya da işlenip kayda geçirildikten sonra yürütülmüştü!

Önündeki listede bulunan isimlerden birini işaretledi, kısa bir mektup yazarak özel bir kurye ile gönderdi.

Mektup geldiğinde, sabah kahvesini yudumlayan fabrika müdürü, hâmen o gün yapması gereken en önemli işlerini sıraya koyuyordu Bayram iyiydi, hoştu ama bir de şu yoruculuğu olmasaydı... Neyse ki çarşı pazar işlerini vaktinde bitirmiş, bütün aileyi tepeden tırnağa giydirmişti. Hatırlı dostlara dağıtacağı hediyelikleri almış, mevki sahibi pek sayın büyüklerine kutlama kartları postalamıştı. Semtindeki fakir çocuklarını sevindirmek için birkaç mendil, birkaç çorap almakla, şöyle besili bir kurban bulmak kalıyordu geriye. Mübarekler de ne pahalıydı bu sene... En ucuzu beşyüz lira!... Yooo, beşyüzlüklerden alamazdı! Alsa bile tasarladığı yerlere dağıtamazdı!

Hayâlinde dizi dizi kurbanlıklar, elinde kalem, başladı et gönderceği yerlerin listesini çıkartmaya:

— Banka müdürü Hilmi bey. Köşedeki Hilton benzeri binanın sahibi Şükrü bey. Üstümüzde oturan fabrikatör Kenan bey. Demir tüccarı Hulûsi...

Duraladı. Bu demir tüccarının oğluna ayrıca bir de hediye almak gerekirdi. Artık elektrikli tren mi olur, büyük bir yolcu otobüsü mü?...

Hediye için yüz lira koydu, bunu kendi de az buldu. Herşeyi vardı keratanın. Hem de en pahalısından, en iyisinden... Alacaksa, gülünç olmayacak değerde bir şey almalıydı. Sonra karşı gecekonduda oturan göçmen ailesinin çocukları ile kapıcının çocukları da gelirdi garanti. Et vermek isterdi, bir şeyler vermek isterdi onlara da. Zira bu bayramın amacı fakir fukaranın hiç olmazsa yılda bir kere et yemesiyle, sübyanlarının sevinmesi idi.

— Kurbanın bacakları ile başını kapıcıya, işkembesiyle ciğerini göçmen ailesine veririz, diye düşündü. Çocuklarına gelince: Bizim küçüğe geçen bayram aldığımız ceket, kapıcının büyüğüne olur mu acaba? Ortancanın gömlekle kravatını da, göçmenlerin küçüğüne verdik mi...

Giydirilmiş çocuklar gözlerinin önüne geldi. Ne şık olmuştur kapıcının oğlu. Ayağındaki çorapsız lâstik pabuçların, bacaklarındaki yamalı eski pantolonun, sırtındaki yakaşız keten gömleğin çirkinliğini, bir anda silivermişti yepyeni ceket! Omuzları biraz darca, kolları kısaydı ama, yine de güzel duruyordu üstünde. Hele göçmenlerinki bütün perişanlığına rağmen ne şık olmuştur kravatlı gömlekle!

Sevgiyle hayâlindeki çocukların saçlarını okşadı:

— Haydi bakalım, dedi, bu bayramlık bu kadar. Okula gidip gelirken bizim çocuklara göz kulak olun olmaz mı? Mahalle çocukları yollarını kesip bir şeylerini almasınlar, yok yere kavgı çıkartıp hırpalamasınlar...

Sonra öpmeleri için elini, sevin-dirdiği çocuklara uzattı, işte o zaman masanın üstünde duran resmî mühürlü zarf gözüne çarptı! Sapsarı bir yüzle bir solukta okudu mektubu. Bıçağı boğazında hisseden bir kurbanlığın çaresizliğiyle debelenip durdu bir süre. Yıllardır sözü edilen yolsuzluk demek sonunda su yüzüne çıkmış, Genel Müdür «Ya bunun hesabını verirsiniz, ya gerçek suçlularını bulursunuz!» diye resti çekmişti! Aksi halde okkanın altına kendi gidecekti!

— Hey Allahım, şu mübarek günde nedir başıma gelenler? diyerek sarıldı telefona Müessesenin kasası benim elimdeymiş gibi hesap soruyorlar! Kime ne kötülük ettim bilmem ki...

Az önce hayâlen kestiği kurban, yaptığı hayırlar da bu musibeti önleyememişti demek! Üstüne yıkılmak istenen yolsuzluk birkaç yüz liradan ibaret olsaydı, gık demeden öderdi. Yüzbinlerce liralık meseleyi nasıl hallederdi?

Birkaç dakika içinde şeflerden, daire müdürlerinden; teknik elemanlardan posta başlarına kadar bütün fabrika yöneticilerini odasına toplayıp, durumu anlattı. Fabrikaya giren çıkan malların ismi, cismi, miktarı incelendi, hesaplar yenilendi, düşünceler söylendi. Bir miktar açık görünüyordu ama, bunun kim ya da kimler tarafından yapıldığı bilinmiyordu. Toplantıya katılanların bazıları:

— Efendim, bir keresinde size arkadaşlarla hediye mahiyetinde... diye konuşmaya başlıyor, bazıları:

— Yahu, o alt ucu yüz yüzelli liralık bir şeydi, diyerek karşı tarafı susturuyordu.

Haklıydı adamlar. Böylesine değersiz hediyelerden yolsuzluk doğarmıydı? Hem sadece müdür müydü buna benzer ufak tefek hediyelerden yararlanan?

— Bu işte usta bir hırsızın parmağı var, dedi toplantıya katılanlardan biri. Bir seferde alınacak şey değil.

— Ben de aynı fikirdeyim, dedi bir başkası. Her gün biraz biraz çalınsa, bir yılda milyonluk açık doğar!

Müdür sordu:

— Kim yapabilir bunu?

— Valla, dedi postabaşının biri. Günahı boynuna, ben kapı bekçisi Hüseyin efendiden şüpheleniyorum.

Birkaç kişi daha:

— Biz de... dediler. Bir keresinde fabrikadan bir boş teneke çıkarırken görmüştüm de, sorduğumda «Şef kendi verdi. Gecekonumun a kan bazı yerleri var da» demişti.

Daha bir başkası:

— Bugün boş tenekeyi evine götü-

Mersin'de, Altıncı Filo erleri takunya ile kovalandı.

— Gazeteler —

Yazısız

ayna

Semih Balcıoğlu

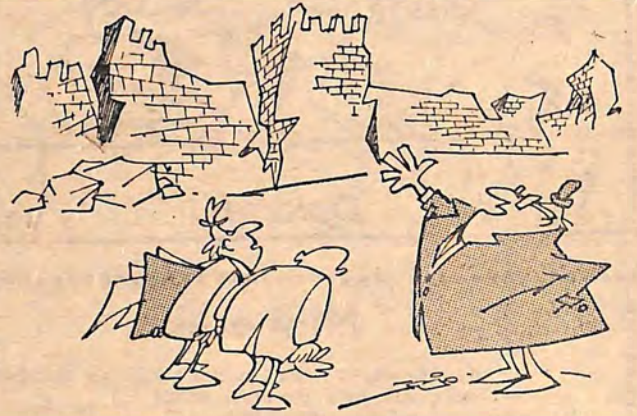
- Türkiye iş kazaları bakımından dünyada önde geliyor. -

- Yol kullanma vergisi alınacak. -

- 15 yılda şehirlere 20 milyon kişi gelecek. -

YETKİLİ - ŞU SURLARI ONARSAK MI ACABA ?..

ren, yarın dolusunu yürüttür, dedi.

- Hem efendim, dediler, önceden çaldığı malları, evinde bu boş tenekelere doldurup piyasaya sürmediği ne malûm?

- Pekî, dedi müdür. Ben bir yazıyla Genel Müdürlüğe durumu bildirirken, sizler de onu suçüstü yakalamaya çalışın!

* * *

Herkes gibi bir gün geçiren fabrika bekçisi Hüseyin efendi, arkasında karısı ve beş çocuğu, kasıla kasıla krallar gibi çıktı Kapalıçarşı'dan! Dört yüz liralı maaşlı bir kimsenin kolay kaldıramayacağı bir yükü vurmıştı sırtına bayram. Beş adımında bir, beş çocuktan ancak ikisine alabildiği lastik ayakkabıları koltuğunun altında sıkıp duran karısına dönüyor:

- Pabuçlara bak hele, diyordu. Tamam mı?

- He, diyordu eşi. Dutuyom.

- Dutuyom demekle olmaz, sen bak yine. Tekini düşürürsün, zından olur bayramımız!

Birerle kol, herkes gibi kasıla kasıla yürüdüler. Vitrinlere baktılar, herkes gibi işportaların önlerinde durdular, herkes gibi satılan malları ellerine alıp okşadılar, herkes fiyatını soruyordu, onlar sormadılar! Sonra atladılar kaldırımı. Karşıdaki renk renk boyanmış kurbanlıkların arasına girdiler. Alıcıların yaptıkları gibi okşadılar, kucaklayıp tarttılar, kuyruklarının dolgunluğuna baktılar. Kurbanlıklar, yarın başlarına gelecektен habersiz, mutlu fakat anlamsız bakışlarını uzaklara dikmiş geviş getiriyorlar, meliyorlar, ne olup bittiğini anlamak istemişcesine çevrelerine bakıyorlardı.

Fabrika bekçisi Hüseyin efendi de öyle... Yarın başına geleceklerden habersiz, nedenini bilmediği bir mutlulukla kurbanlık alanlara kurbanlık bir koyun gibi bakıyordu.

Vedat SAYGEL

BİR hekimden naklen, olmuş bir hikâye anlatayım size. Adı az çok bilinen politikacılarımızdan biri kendisine telefon etmiş:

- Doktorcuğum, demiş, kaç gündür fena halde konstipeyim; aman bana bir çare!

Doktor uygun bir ilaç söylemiş. Ertesi gün adam tekrar aramış:

- Bugün daha beterim. Gözünü seveyim, daha kuvvetli bir ilaç!

Daha kuvvetlisini söylemiş doktor. Ama akşama kalmadan yine zır telefon! Adamcağız inim inim iniyor:

- Ölüyorum, doktor... Bildiğin gibi değil; yerimden doğrulacak dermanım kalmadı...

Bu lâf üstüne hekim şüphelenip rahatsızlığın belirtilerini sormuş. Ve Frenkçe tam ters anlama gelen «konstipe» sözünü adamın ishal olma yerine kullandığı meydana çıkmış.

Söz konusu siyasetçinin cahilliğiyle alay etmek için anlatadım bu olayı. Türk vatandaşlarının «konstipe» gibi kelimelerin anlamını bilmemeleri ne ayıptır, ne de gülünç.

Gülünç olan ille lûgat paralamaya kalkmak, Türkçede pekâlâ karşılıkları varken o çeşit lâflarla Frenk zarafeti taslama merakından vazgeçememektir.

Ashnda bu bir dil konusu değil, bir çeşit kafa aksaklığıdır.

Dün de kapıcının karısı elinde bir kâğıtta geldi. Kiracılardan birinin verdiği bir ilaç kutusunun içinden çıkmış kâğıt. Ben bunu okuyacak ve ilacın uygun olup olmadığını anlayacaktım. Alıp baktım. En çok kime ve

YELPAZE

REFİK ERDURAN

Üstünüze âfiyet!

★

neye içerleyeceğimi şaşırdım.

Avuç içi kadar kâğıtta ne lâflar vardı, ne lâflar!

Antimikrobiyel, patojen, oral tatbik, inisyel, prematüreler, endike, aktivite, pediatrik, semptom, toksik, speoperatif, postoperatif, falan filân...

«Mikroplara karşı», «hastalık doğurucu», «ağızdan alma», «başlangıçta», «vaktinden önce doğmuş çocuklar», «kullanılması uygundur», «faaliyet», «çocukların tedavisinde», «belirtir», «zehirli», «ameliyattan önce», «ameliyattan sonra» denilse günaha mı girilir?

Ama mesele o da değil.

Kâğıtta hekimlerden başka kimsenin anlayamayacağı ve elbette anlamaya da kalkmaması gereken bir sürü teknik terimler vardı. Öyleyken toplumumuz ilaç tarifiyle yemek tarifi arasında pek bir fark gözetmemekte ve hekimliği herkesin amatörce yapabileceği bir iş saymakta diretiyor nedense.

Komşunuza gidip «Apandisitim var, beni ameliyat ediver» deseniz size deli gözüyle bakar.

Ama «Şuramdaki sancı için bir ilaç versene» dersiniz gözünü kırpmadan size bir kutu uzatabilir.

Neden? Çünkü cerrahlık bir sürü karmakarışık görünümlü â-

letin ve ince teçhizatın kullanılması gerektirir; ilaç vermek ise pattadak yapılabilecek bir iş tir.

Oysa sonuçlar bakımından bir insana ilaç vermek karın deşmekten de tehlikeli olabilir.

Türkiye'de uzmanlığa saygısızlık nihayet tek tek kişileri ilgilendiren amatör hekimlik deneyimlerinin çok ötesindeki toplum konularına da uzanıyor.

Geçen hafta Ankara'daydım. Politikacılarla da uzun uzun konuştum, iktisat ve maliyemizi yöneten teknisyen durumundaki bazı yüksek memurlarla da. İki grup arasında ne büyük bir bilgi ve anlayış uçurumu bulunduğunu görünce şaşmaktakalmadım, bir çeşit dehşete kapıldım.

Teknisyenler kendi uzmanlık dallarında hekimlerin tıbda davranışları gibi davranıyor, ölçüp biçmelere dayanarak düşünüyor, ancak ortak teknik terimlerin bağışladığı kesinlik imkânlarını kullanarak konuşuyorlardı.

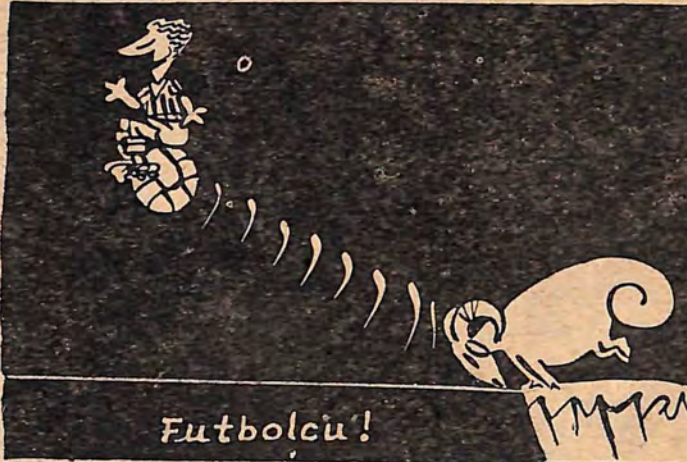
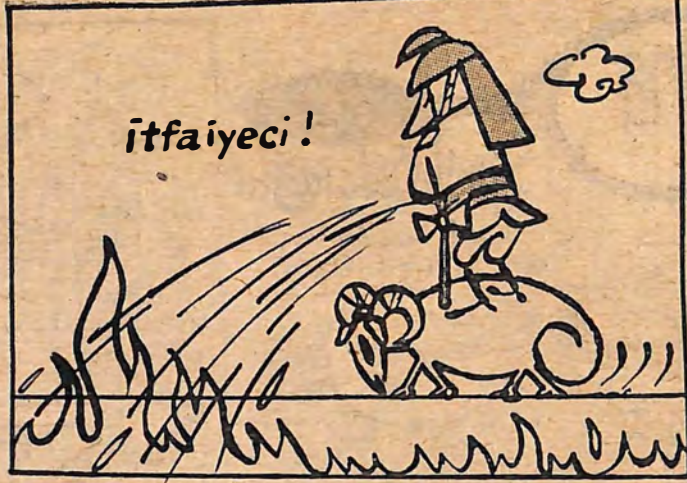
Politikacıların büyük çoğunluğu ise ishale «konstipe» olmak diyen meslekdaşlarının kavram derbederliği ve bilgiçlik özentileri içindeydiler.

O yüzden de —bir hesap makinesine akıl erdirebilecekleri şüpheli iken— kalkınma stratejisi konusunda milyarlık fetvalar vermekten zerre kadar çekinmiyorlardı.

Aynı, en basit ameliyatı yapamayacaklarını bildikleri halde gelişigüzel ilaç dağıtma yetkisini kendinde gören kişiler gibi...

Bu durumda Türkiye'nin sancılardan bir türlü kurtulamayışına şaşar mısınız?

Refik ERDURAN

Mini etek

- «Kızım,» dedim, «şort giyilip çıkılır mı sokağa?»
- «Dedi, bak bak! Bu değil şort!»
- «Şortlar çoktan mâzi oldu.»
- «Buna derler mini etek,»
- «Bala petek!»
- «Demek etek!...»
- «Ya ne sandın koca bunak!»
- «Eğil, bir bak!»
- «.....!!!?»
- «Yokmuş evet paçası!»
- Seyirciler güldüler:
- «Nasıl buldun amcası?...»

Hamdi OLCAY

MECLİS BAŞKANININ DÂVETİ:

Kabul salonunun bulunduğu kanadın önündeki düzlüğe yanaşıyordu uzun kara arabalar.

Hanımlar, uzun-etek, otomobilden çıkmanın güçlüğünü yeniyorlardı.

«Rak» diye selâmlıyorlardı, girenleri heykel gibi erler. Girenler azıcık selâma nasıl mukabele etsem diye düşünüyorlardı, başkalarının yaptığına kaçmaktan baka baka. O başkaları da kendi önlerinden girenlere bakmışlardı.

«Rak rak...»
Resepsiyon salonunun birincisinde, Meclis Başkanıyla, soluk pembe, montan yakalı, ince işlenmiş elbiseli genç eş konuklarını kabul ediyorlardı. İkisi de genç nişanlılara benziyorlardı. Biri azıcık daha girgin. Biri azıcık daha mahcup.

Resepsiyon salonunun birincisi uğulduyordu, geçene bir daha geçit vermeyen, geri dönmek için, bir kalabalıkla...

«Bütün Ankara ordaydı, istiflenmiş. Salonun sadece arka kısmı azıcık «seyrekli». O seyreklikte eş dostu görebiliyordunuz.

Dışişleri «ailesi»... Senelerden beri güllüştü ve dengesi değişmiş. Mübaccel Versan (genel sekreter yardımcılarında birinin eşi), seneler geçtikçe, gittikçe sadeleşen Sevim Tuncel... Ondan sonra efendim, protokol-kompri-mesi haline gelen eski dostumuz Şefik Fennem ve «rahat» eşi. Devlet Tiyatrosundan Maçide Tanır: Dö piyesi el işiyle işlenmiş (İzmir'de), bir grej kıyafetli, sade ve supl... Son derece incelmış bir «V» dekolteli sanatkar Aylâ Erduran fildişi tenli yüzünlü eğer konuşuyordu bir grupta, yaygın gözlükleri pırıltılar saçarak...

Dâvetliler el sıkıp istiflenmeye devam ediyorlardı.

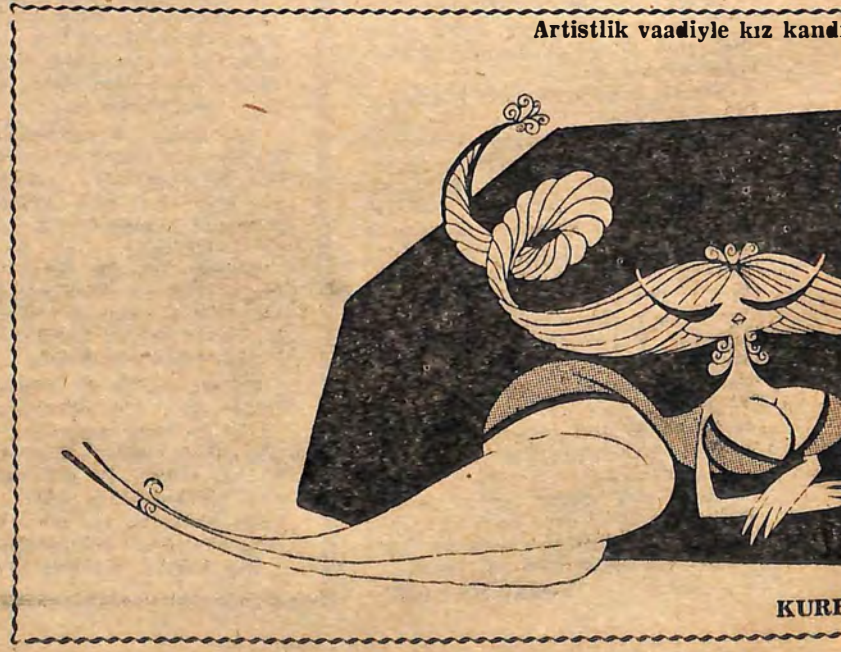
YEMEK:

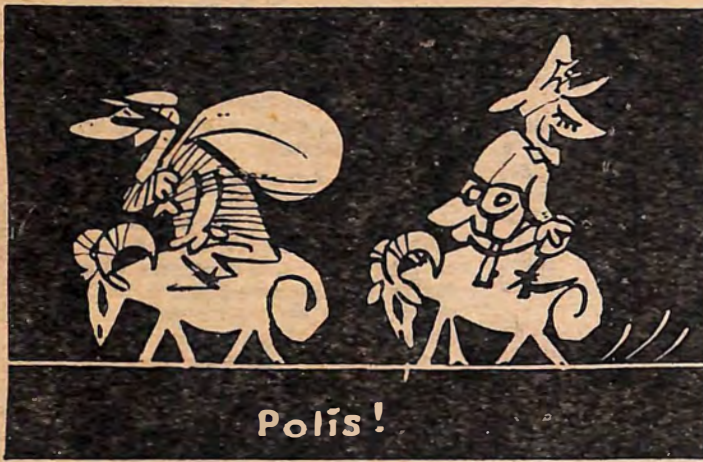
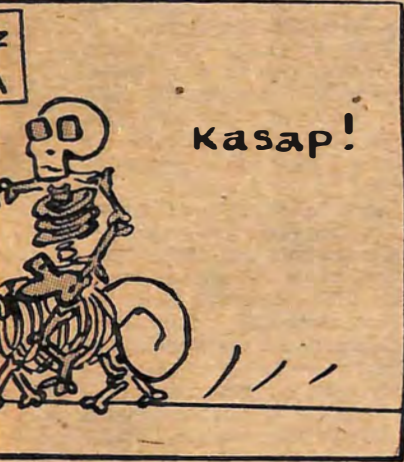
Her seferki gibiydi büyük toplantı salonunda. Dipte, salonun zemininden birkaç basamak yukarıda bir girintide büfe, masalarda gruplaşan dâvetliler... Ortada, dostumuz Kanunî Sultan Süleyman'ın kaftanından ödünç alınmış dokumalı yaygan koltuklarda, politika dünyasının en büyükleri: Ev sahibi ve sahibesi,

Artistlik vaadiyle kız kandı

— Bak, benim de kalbim var..
Ben de insanım!..

Senato Başkanı Atasagun ve eşi, Çağlayangil ve eşi, büyük üniformalı tanımadığım bir general, tanımadığım bir çift daha. Uzun zaman aralarında konuştular, aralarında susuştular. Sonra ev sahibi ve eşi, bütün masaları dolastı ve gönül aldı. Bazı masada üç beş dakika ahbablık etti, bazı masada sadece durakladı.

Bu davet öbürleri gibi donuk geçmedi. Hava oldukça sıcak ve rahattı... İnsanlar gergin değildiler. Başarılı bir davet sayılabilir.

Masalarda gözlerimi gezdiriyordum. Herkes evinden kimi getiriyse, onunla oturuyordu. Bizimkilerle, bizimkiler olmayanlar arasında kaynaşma yoktu. Yabancı elçiler, elçi elçiyе oturmuşlardı. Bazı hariciyecilerimiz katılmışlardı sadece aralarına...

Politikacılar da bir araya kümelenmişlerdi. İfadeleri, nasıl tarif etsem ifadelerini?... Sanki birden bire bir yerden karşılarına bir aslan çıkacak gibiydi kükreyerek. Çıkmadı, yazık!...

Bakanlar ve eski Bakanlar bir aradaydı. E, birlik güç yaratır:

Vedat Âli Özkan ve sempatik eşi, enine boyuna, çok muntazam hatlı, eski Köy İşleri Bakanı Osman Sabit Avcı, İlhami Ertem, eski Bakan ve yeni Bakan adayı havasında, profilini sağa sola sunan Nihat Kürşat, bir çevredeydiler.

Nihat Kürşat ve birkaç kişi daha, Duayenin daveti terketmesinden önce, sanki bir gazinodan kalkar gibi, «Adio'suz» terkettiler salonu. Herkes pek şaşı, fakat iki çiçek için gazeteci arkadaşımız Mete Akyol'u bir güzel haşlayan Protokol Genel Müdürlüğümüz Fenmen, bu seferleyn kimsecikleri haşlamadı. E, ne duruyorsunuz Şefik? Yoksa protokol kişiye göre mi uygulanır?

Benim canım daha kalmak istiyordu. Tam ısınmıştık, birden gidiş sinyali verildi...

Yine ev sahipleri, biri siyahlar, biri pembeler içinde bize dost dost gülmüşediler... Yine, mermer merdivenleri, kendimizi azıcık kral, azıcık kraliçe hissederek, azıcık eteğimize dolanmaktan korkarak indik âheste beste...

Nimet ARZIK

Kurban olayım

Güzel, yine Kurban Bayramı geldi
Destur ver, özüne kurban olayım
Beni çağırırısın, gel gel edersin
O tatlı sözüne kurban olayım.

Bazen naz edersin, güzelim diye
Bazen üstelersin «gezelim» diye
Bâdeyi kadehten süzelim diye
Gülersin, yüzüne kurban olayım.

Tâ ezeldenberi kayıp da cana
Meşrebin her vakit zulümden yana
Dört mevsimde yine hayranım sana
Yazına, güzüne kurban olayım!..

Siyami ÖZEL

olayları arttı. — Gazeteler —

Kadın çoraplarına yapılan zamdan sonra kadınlar, «Vallahi çorapsız gezeriz» diyor.

Alo! Alo! Burası Avrupa

SENİ BELLİ

«Cenâb-ı Ali'sinin kulağı keskin!»

ÇOCUKKEN annemden bir masal dinlemiştim: Bekâr ve kimsesiz bir adamın evinde bir gül çubuğu varmış. Kendisi evden ayrılmıca gül çubuğu yarılır, içinden peri gibi bir kız çıkar, Yalnız Adam'ın evini siler, süpürür, her bir işine bakar, söküklüklerini diker, tekrar gül çubuğunun içine girer saklanmış. Bükreş'te Triumf Hotel'indeki odamda zaman zaman hep o gül çubuğunu aradım. Siz olun da aramayın!... Bir sürü kıymetli-kıymetsiz eşyaların bulunduğu bavulları, valizleri, notlarını, resimlerini, dosyalarını, gelişigüzel bıraktığım odamın kapısını kilitliyorum. Anahtar —Türkiye otellerinden kalma bir güvensizlik kuşkusu ile— yanıma alıyorum ve çıkıyorum.

Tekrar otele ve odama döndüğüm zaman gördüğüm manzara şudur: Kapı kilitli olmasına rağmen sihirli bir el odanın içinde gezinmiş. Pardesünün kopuk düğmesi dikilmiş, kırık gömleğim yıkanmış, ütülenmiş ve askıya asılmış, boş termosun içine buzlu maden suyu doldurulmuş, yatağımın yanındaki komodinde duran dosyaların çalışma masasının üzerine, sandalye üzerinde unutulmuş kravatım gardrobun özel gözlerine konulmuş. Her şey ayrı bir özelliği, ayrı bir düzen içinde...

Peki ya ama, bu sihirli, bu esrarlı eller?

Rumen dostlarımız gerçi bizi masallardaki gibi binbir gece hayatına benzeyen ortamlar içinde ağırladılar. Ola ki odalarımızda da masallardaki gibi gül çubukları vardır. Neden olmasın ki? Koskoca Romanya'da gül mü yok, çubuk mu yok? En zayıf ithimalleri bile umutla değerlendiren mizacım, odanın her tarafını keskin hafiyeye taş çıkartan bir dikkatle incelemeye zorladı beni.

İki kişilik büyük karyolanın altından gardrobun gözlerine kadar her tarafı aradım...

Yok yok yok... gül çubuğuna benzeyen hiçbir şey yok odada...

Hotelin koridorlarından cıvı cıvı sesler, yumuşak terlik tıptırtıları geliyordu zaman zaman. Odamda aradığım gül çubukları meğer tüm oda kapılarının açıldığı koridorlarda doluyormuş! Açık yeşil-beyaz üniformalı sevimli genç kızlar geziniyordu etrafta. Ve sanıyorum ki, odaların bir başka anahtarını da bu canlı ve heyecanlı gül çubuklarının elindeydi.

İster otele, ister sokakta, ister plajda olsun; Romanya'ya gelen bir yabancı iki şeyini kesin bir güvenlik içinde hisseder: Mahnı ve canını!

Bir tek toplu iğnenizin bile alınmasına, çalınmasına imkân yoktur. Romanya'da adaletin surati biraz asık. Suçlar cezasız kalmadığı gibi cezalar da eni-konu ağır.

Yaz aylarında Karadeniz sahilindeki güzel plajlarda en kıymetli, en ilginç eşyalarınızı bile kumların üzerinde bırakıp sandalınızla veya yelkenlinizle denize açılabilirsiniz. Saatlerce sonra döndüğünüzde her şey yerli yerinde sizi bekler.

Fransızca'yı ve Latince'yi alınız, birbirine karıştırınız. Sonra biraz Sırpça, biraz da Türkçe ekünüz üstüne. Meydana gelen dilin adı: Rumence'dir!

Tarihsel olayların doğal bir sonucu olarak Rumen diline yerleşmiş birçok sözcüklerimiz var.

Örneğin: Türkçe'de bir kumaş cinsi olan «kadife», Rumence'de bir harf değişikliği ile «katife» olmuş. Tütün'e Tutun diyorlar. Çeşmeye Çişme.

İbrik, Han, Kandil, Kutu gibi bir-

çok kelimeler var ki, ya aynen söyleniyor, ya da pek az bir değişikliğe uğramış.

Türk asıllı Rumen vatandaşlarının büyük çoğunluğu Köstence ve Dobruca bölgelerinde. Bükreş'te 100-150 aile kadar bir ırkdışımı olduğunu söylemelerine rağmen Türkçe konuşana pek rastlamadım. Yalnız iki istisnası var ki, burada söz etmeden geçemiyeceğim:

Birincisi: Ruse Nedelea isimli, kültürlü, uyamık, direnç sahibi, genç bir Rumen gazetecisi!

Bükreş Radyosunda görevli bulunan bay Ruse Nedelea, Türkçeyi en az bir Türk kadar güzel konuşuyor. Türk tarihini ve edebiyatını da iyice incelemiş. Cumhurbaşkanı'dan Parlamento üyelerine kadar tüm yöneticilerin ve konukların resmi tercümanı bay Nedelea.

Tahminen 1.88 boyunda olan, bu güçlü ve sportmen yapılı Rumen gazetecisi, aynı zamanda iyi bir Türk dostu. İki ülkenin birbirini tanımasında ve sevmesinde sanatın büyük etkisi ve katkısı olduğunu çok iyi anlamış. Bükreş Radyosunda Türk ozanlarından çevirdiği örnekleri Rumen dinleyicilere tanıtmak için ilginç çalışmalar yapıyor.

Tanıdığım diğer Türkçe bilen ise, Dobruca'lı, Türk asıllı bir Rumen vatandaşı olan Cafer Ahmet Naci!

Bir süre öğretmenlik yapan ve çocuk yayınlarıyla ilgili bir devlet sektöründe çalışan Cafer Ahmet Naci, maalesef Türkçeyi bay Ruse Nedelea kadar güzel konuşamıyordu. Ama buna rağmen Türkiye'den gelmiş bir ırkdışına yardım edebilmek çabası içinde çarpınıyordu. Bazı Türkçe kelimeleri bilemiyor, bulamıyor, bazılarını da eski Osmanlı saraylarının teşrifat kurallarından kalma bir biçim içinde telâffuz ediyordu:

— Cafer Ahmet bey! Ne söylüyor bu Rumen hanımı?

— Cenâb-ı Âlîsine diyor ki, Nu Fumatı diyor, şey diyor yani, cenâb-ı Âlîsi sigarasını söndürsün diyor, mağazanın içinde tütün içmeye ruhsat yok, diyor!

Eyvaaaaah!... «Cenâb-ı Âlîsi» şimdi hâpı yuttu!...

Mağaza dedikse adı mağaza. Küçük bir kasaba gibi.. Beş-altı kat... Bütün servislerini gezebilmek için en az birkaç saat lâzım. Birkaç saat tütün içmeden durmak «Cenâb-ı Âlîsi» için o kadar zor ki!

Hatırına, yıllarca önce karalanmış bir dörtlüğüm geldi:

Ne içkiye alıştım mermer tezgâhlı meyhanelerde

Ne yeşil çuhalı masalarda kumara. İki şeyin tiryakisi oldum bütün hayatımda:

Bir güzel kadın, biri sigara.

Ne bilsin Rumenler benim tiryakiliğimi! Hoş, bilseler bile düzenlerini benim için değiştirecek değiller a!... Bu tütün yasağı yalnız Romanya'da değil, Avrupa'nın aşağı-yukarı bütün ülkelerindeki mağazalarda var.

Eh.. ne yapalım... Sigara tiryakiliğimizi birkaç saat için bloke etmekten başka çare yok. Öteki tiryakiliğimize gelince... Yeni bir kenti, yeni bir ülkeyi tanımak, yeni bir güzel tanıtmaktan daha az güzel değil!... (İçinizden «Bırak utanmayı da açık açık anlat her şeyi!» diyorsunuz, biliyorum. Biliyorum amma, yine de böyle bir utangaçlık tütünün ardına gizlenmekten kendimi alamıyorum!)

Mağazanın adı galiba Universal Mağazası idi. Noel ve yılbaşı alışverişine çıkan hanımlar tıklım tıklım doldurmuştu her katı.

Yeşil mantolu, beyaz çizmeli, siyah kalpaklı, iri siyah gözlü bir genç kız, plâk servisinde, tezgâhtara bir şeyler söylüyordu:

— Doina Din Maramureş!...

Vizon kalpaklı, vizon mantolu, kumral zülüfleri yanaklarına dökülmüş, elâ gözlü bir kadın, kristal vazoları inceliyordu.

Başı açık tek hanıma rastlamadım dersem inanır mısınız? Kiminde kalpak, kiminde bere, kiminde eşarp.

Cafer beye sordum; gülümsedi: — Cenâb-ı Âlîsi yaz aylarında gelirse hepsinin saçlarını görebilir. Şimdi mevsim kıştır da ondan!

Bu arada Türkiye'deki dostlarımla ve okuyucularımla da sesini duyar gibi oluyordum:

— Yediğin, içtiğin senin olsun, gördüğün güzellerden bahset!

Gördüğüm güzelleri ve güzellikleri zihnime nakşetmeye çalıştığım bir sırada mağazanın hoparlöründen tanıdık bir müzik nağmesi yankılanmaz mı?

— Cafer Ahmet bey, bu Türk müziği!

Dobruca'lı ırkdışım kulak kabarttı:

— Hayır!... Cenâb-ı Âlîsi yanılıyorlar, Rumen müziğidir bu!

Rumen halk müziği ile Türk halk müziği arasında çok benzerlik var ama, serde de folklorculuk var, tutum kolunu Cafer Ahmet beyin, sü-rükledim hoparlörün dibine kadar. Ve başladık dinlemeye:

Uy gelin gelin gelin!

Urfa'nın yollarında ben sana yandım gelin!

Dobruca'lı dostum türkünün sözlerini de duyunca şaşırıverdi:

— Cenâb-ı Âlîsi'nin kulakları çok keskindir, doğru işitmiş kulaklarınız, bu plâk Türkçedir!...

«Eski kulağı kesiklerden» olmaksansa «Kulağı keskin» olmak Anayasaya daha uygun!...

Uzaklardan, çok uzaklardan, çok sevdiğim Anadolu topraklarından tâ Romanya başkentine kadar ulaşan bir yurt türküsünün tatlı nağmeleri içinde tüm tiryakiliklerimi unuttum. Tiryakiliklerin en dayanılmazı, memleket özleminin acısı çökmüştü yit-regimin ortasına...

— Üstünde yazı ve rakamlar olan elbise modelinin ismi: «Aşk dağıtımı» —

— Teker teker dağıtmama imkân yok şekerim!

PAZARTESİ

Çeşitleme

Çoğu zaman geri kalmışlığımıza, yoksulluğumuza kızarak, kendi kendimize «Dünya nerdeee, biz nerde!» diye söylenir dururuz. Basına akse-den uluslararası olaylardan yaptığımız seçmelerle dünyadaki yerimizi kendimiz bulalım isterseniz.

Dünyada: «Biafra olaylarını protesto etmek isteyen onsekiz yaşında-ki bir Fransız kıızı, kendini yaktı!»

Bizde: «Canı salep isteyen kadın, mahalleyi yaktı!»

Gerçi ikisi de yanma olayı ama, ne var ki biri başkaları için kendini feda etmiş, diğeri kendi için başkalarını feda etme yoluna gitmiş!

Dünyada: «Japonya'daki öldürücü sınır gazı depolarının ABD'ne nakle-dilmesinin sakıncalı olacağını bildi-ren Portland senatörü, bazı önemli açıklamalarda bulundu.»

Bizde: «MP'den ayrılan İstanbul Milletvekili İbrahim Elmalı'nın Mec-lis meclisinde kaybolan mest-lâstik-leri bulundu.»

Parlâmenter dediğin boş oturmaz a. Kimi ülkesinin çıkarları bakımın-dan önemli açıklamalar yapar, kimi kaybettiği pabuçlarını arar.

Dünyada: «Japon astronomları ye-ni bir kuyruklu yıldız buldular.»

Bizde: «Bütçeyi savunan iktidar partisi sözcüleri, bu yılın refah yıla- olacağı hakkında yeni bir kuy-ruklu yalan savurdular.»

Haydi şimdi atlası önümüze ala-lım, hep birlikte dünyadaki yerimizi arayalım. Bulan, sevabına diğer va-tandaşlara müjdeyi versin.

SALI

Aradık, bulduk!

Yıllardır sürüp giden modaya u-yup, gazeteleri ilk sayfadan son say-faya doğru değil de, son sayfadan ilk sayfaya doğru inceleyelim bir günliğüne:

«Sağmalcılar Cezaevinde bulunan kaleci Varol'un tahliye talebi redde-dildi.»

Anlayacağınız, on parmağında on hüner olan kalecimiz hâlâ içerde!

Geçenlerde kaleci Yılmaz da tu-tuklanıp, kısa bir süre için aynı ce-zaevinin konuğu olmuştu.

İşin garibi en geri hattakilerle, en ileri hattakilerin isimleri polis ka-yıtlarına, kadının kızılı, alkollü kav-

galı pavyon olaylarına geçiyor ne-dense... Bakıyorsunuz büyük bir ta-kımın golcü elemanı pavyonda sa-bahlanmış, bakıyorsunuz bir başka takımın korkulu adamı fazla alkol nedeniyle kavga çıkarmış!

Haa, bir de zaman zaman şöyle bir soruya rastlarız spor sayfaların-da:

«Türk futbolu nereye gidiyor?»
Efendim, mübareğin rotası belli. Forvet elemanları eğlence yerlerine gidiyor, kaleciler cezaevine giriyor.

Bu da bir başka çeşit kamp yap-mak olsa gerek!

ÇARŞAMBA

Daha müthiş

Basını aylarca meşgul eden, adı uzun süre dillerden düşmeyen, ma-ceraları ballandırla ballandırla an-latılıp heyecanla dinlenen Esat Sel-çuk, filmcilerin hücumuna uğramış. Şark usulü şöret yaratma buna denir işte! Değerin ne olursa olsun... Yeter ki ismin gazetelere geçsin. İs-ter yol kes adam soy, ister onu bu-nu dolandır bahse değer adam ol. İstersen eline silahını al önüne ge-len devir, istersen hoşuna giden ka-dını kızı çevir.

Dedik ya, adli konu olmaktan çık-tı artık bu gibi olaylar. Hattâ beda-va reklâmın yapıldı diye peşini bı-rakmaz yerli filmcilerle gazinocular.

Nitekim bu kez de öyle oldu işte. Müthiş vatandaşımız önce polisten yakasını kurtardı, sonra gazetelerin birinde anılarını yayınlattı, derken kapağı Yeşilçam'a attı! Okudukları-mıza göre, filmin konusu kendi ma-ceralarından alınacak, başrolü ken-di oynayacak, filmin adı: Müthiş Türk'ün Maceraları olacak.

Ve, en önemli tarafı, bu film al-tı günde tamamlanacak!

Hey gidi Esat Selçuk hey!... Sana «Müthiş Türk» dendiği için övünüp duruyorsun. Ömür boyu süren ma-ceralarını altı güne sığdıran müthiş filmcilerimizi görmüyor musun?

Hem banyosu, montajı, seslendir-mesi de bu altı günün içinde...

PERŞEMBE

Tersini denemiş

Kafası kızan İzmirli vatandaşları-mızdan biri, çenesinden bıktığı ka-rısını pencereden atmış!

Bizim yaptığımızı tersini dese-miş adamcağız. Zira alışkanlık hal-i ni aldı artık. Çenesinden bıktıkları-mızdan kurtulmak için sık sık biz de atarız.

Yalnız iki atış arasında birazcık fark var. İzmirli vatandaşın hismine uğrayan sokağı boyluyor, bizim oy-ları toplayan mebus oluyor.

Ondan sonra başlıyor Ankara'dan çene çalmaya!...

CUMA

Kalan düşünsün

New-York Bilim Akademisi'nden açıklandığına göre, büyük şehirlerde yaşayanlar 2000 yılında sağır olacak-larını!

Valla onu bizden sonra büyük şe-hirlere yerleşecek olanlar düşünsün. İşte çektik gidiyoruz! Hicretimizin sebebi, ne sağırılık korkusundan, ne havanın kirlenmesinden...

Kira yüksekliğiyle, hayat pahalılı-ğının canımıza tak etmesinden!...

CUMARTESİ

Seri imalât

Japonya, gemi yapmada bütün ül-keleri geçmiş.

Yine de zor yetişir bize. Malûm, ikimizin de çalışma sahası aynı...

Onların birinciliği gemi yapmada; bizim rekorumuz yeni gemileri hur-da diye satmada!

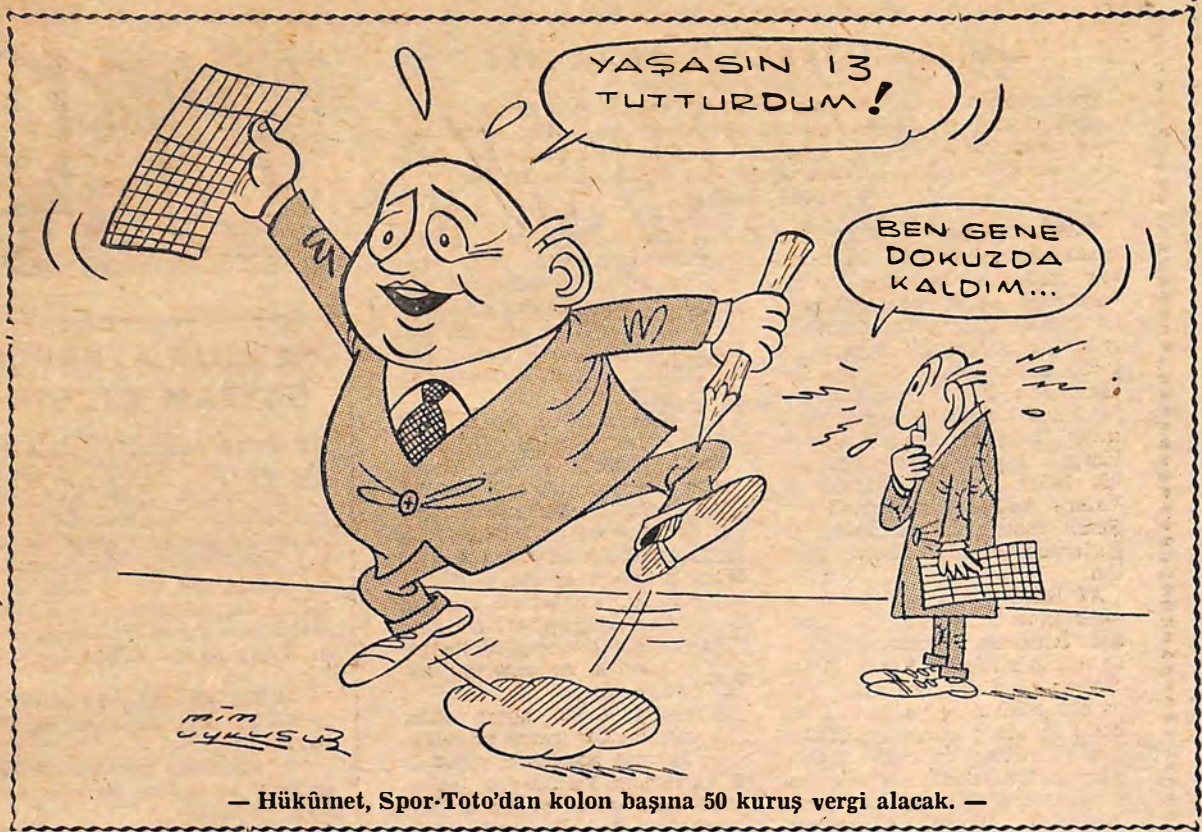
PAZAR

Oh oh!

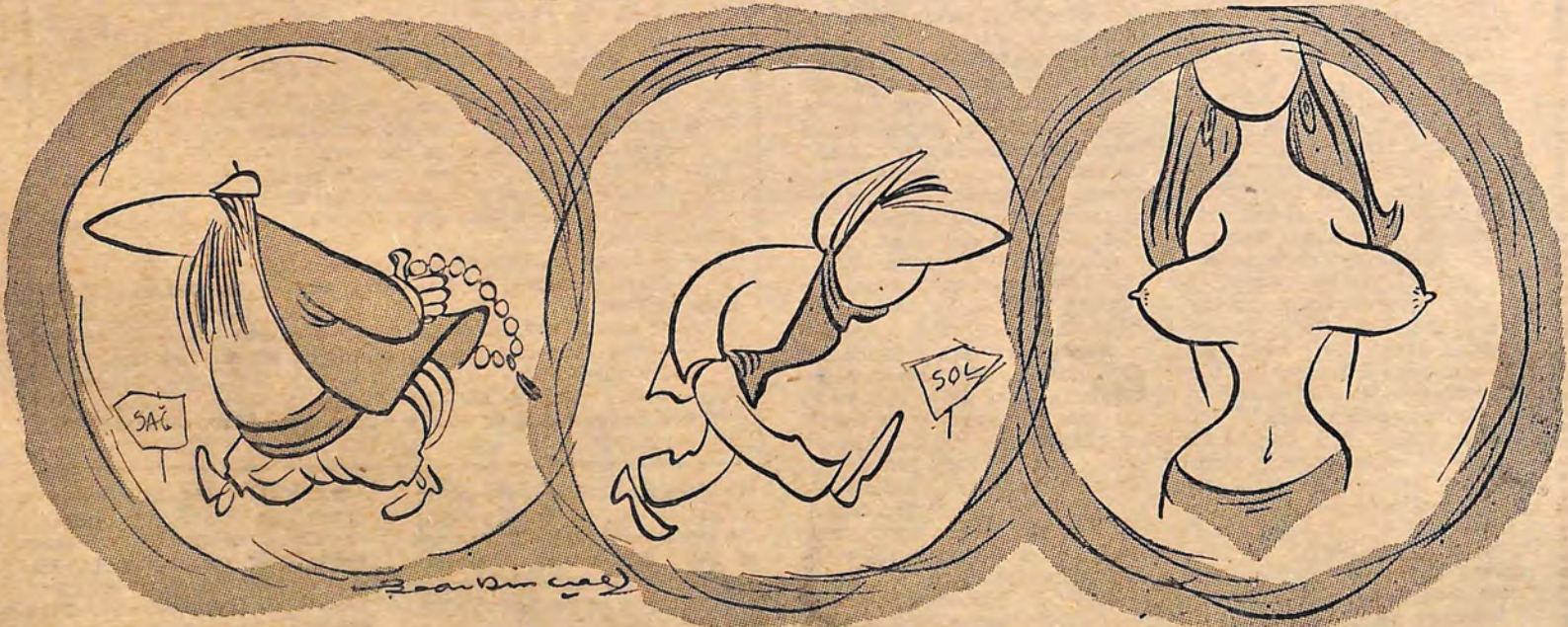
Haydi sevinelim: Türkiye'de 74 çe-şit balık tutuluyor!

Haydi düşünelim: Türkiye'de tu-tulan balıklar yeniden denize dökü-lüyor.

Bir nevi spor belledik yanı bu iş!...

— Hükûmet, Spor-Toto'dan kolon başına 50 kuruş vergi alacak. —

ASIRI UÇLAR!

UĞURA HERKES İNANIR MI?

Bu sorunun cevabını vermek biraz güç. Çünkü bunu teker teker herkese sormak zorunda kalacağımızı sanıyorum... Her gün seni anıyorum... En iyisi uğura kimin inanıp kimin inanmadığını bir yana bırakalım da önce uğurun ne olduğunu ve tarifini güzelce yapalım...

UĞUR NEDİR? — Uğur, bir erkek veya kız ismi olmaktan çok, insanların herhangi bir işe başlarken kendisinden işlerinin iyi gitmesi için medet umdukları bir gizli kuvvettir... Uğurun ne biçim şey olduğunu şimdiye kadar kimse görmemiştir. Herkes bir hareket veya bir şeyayı uğur sayar. Onun için her şey uğur olabilir. Bunun tersine uğursuzluk derler... Bu da yukardaki fikirlerle makûsen mütenasıptır... Şimdi insanların inandıkları uğurlardan en başlıcalarını görelim:

AT NALI — At nalı, İskender zamanında bulunmuş bir uğurdur. İskender, Acemistan seferine çıktığı sıralarda Kemah'ta konaklamış... Ordu beş aydır yolda olduğundan aç ve susuz... Askerin içinde mırıldılar, çadırlardan gürültüler ve radyo sesleri gelirken İskender'in çadırına baş kumandan muavini yarbay İreplis girmiş... İreplis çok heyecanlı ve tedirgin bir halde imparatora selâm verip yutkunmuş ve şunları söylemiş:

«— Büyük İskender... Size şunu demek küstahlığımda bulunurum ki, ordu şu anda su koyvermek üzeredir... Peleponez'de yendiğimiz Darâ'yı baralara kadar kovalamanızı kimse tasvip etmiyor... Hepsi karılarının yanına, yâni Peleponez'e dönmek istiyorlar, annadın mı?... Ne yapalım?...»

Çok sinirli olan İskender, birden ayağa fırlamış ve:

«— Atımı getirin!...» diye bağırmış...

Böyle zamanda İskender'in üstüne gitmenin çok tehlikeli olduğunu bilen İreplis hemen atı getirmiş. İskender koynundan çıkardığı altın bir at nalını atının ön ayaklarından birine takmasını nalbantına emretmiş... Nalı takmışlar. İskender atına atlamış ve: «İleri, istikamet Tahrân, akli olan arkamdan gelsin, gelmeyen de onar lira versin!» diye bağırmış... Bunda bir hikmet olduğunu anlayan ordu, İskender'i takip etmiş ve Tahrân'a kadar gidip orasını yerle bir etmiş... Muharebe bitince ileri gelenler İskender'i bir köşeye çekip ağzına burnuna bir iki tokat, beline beş altı tekme attıktan sonra sormuşlar:

«— Şimdi ağlamayı bırak da anlat... O altın at nalını neden atının ayağına taktın?»

İskender gülümüş ve:

«— Bu benim rüyada gördüğüm bir uğurumdur... Tuz Baba rüyama girip, ey İskender muharebe kebabçılığa benzemez. Atının ayağına altın bir nal tak, sonra olacaklara bak! dedi... Ben de taktım. Görüyorsunuz ki uğurlu geldi...»

İşte at nalı bundan sonra uğur olarak kabul ve tescil edilmiştir.

ESKİ PABUÇ — Eski pabuç birçok kimseler için nedense bir uğur tılsımıdır. Eski pabuçun ne gibi bir uğur kuvveti olduğu hakkında tarihi bir kaynak yoktur... Buna inanan kimseler, evlerinin kapısına ve yataklarının başucuna astıkları eski pabuçların kendilerine uğur getireceğine inanırken bilmem ki ne dereceye kadar haklıdılar...

BOYNUZ — Bu uğura daha çok yaşlı kocalar inanır ve ceplerinde boynuz taşıdıkları müddetçe karılarının kendilerine taktırmayacağını sanır. Boynuzun hacamat için de kullanıldığı düşünülürse, aldatma ile hacamatın bir ilişkisi olduğu meydana çıkar... Çünkü böyle kocalar aldatıldıklarını tesbit ettikleri an hem karılarını hem de aşıklarını hacamat etmeye kalkarlar...

KURDELE — Kurdele de çok tutulan bir uğurdur... Kurdelenin tarihi çok eskidir... Eski Mısırlılarda tılsım için kullanılan kurdelenin insanlara uğur getirdiği, orasına burasına kurdele takan

birinin mutlaka mesut olacağı sanılmaktadır.

İLİK VE DÜĞME — Birinin üstüne ceket, pantolon veya paltosunu iliklemenin uğursuzluk sayıldığı da bir gerçek olarak karşımızda durmaktadır. Lütfen kenara çekiniz... Başkasının paltosunu iliklemesinin bize ne uğursuzluk getireceği bilinmez. En iyisi paltosunu iliklememiş kimselerle arkadaşlık etmemektir... Başka bir tavsiyemiz yoktur...

KARA KEDİ — İşte uğurun ve uğursuzluğun en büyük sembolü bu hayvandır. Kara kedi neden uğursuzdur?... Hadi cevap verin bakalım... Buna sebep kara kedinin gece görünmemesi ve ayağına bastığımızda bizi tirmalamasıdır... Bazıları kara kediyi yollarının üstünde gördüklerinde hemen yollarını değiştirip başka yola saparlar. Fakat unutmamalıdır ki o saptıkları yol evlerine çıkmaz...

BAYKUŞ — İkinci uğursuzluk sembolü baykuştur. Baykuş önce

Eğlencelik Suavi Süalp

MEŞHUR KEBAPÇI BAYRAM CIZBIZ

KÖFTE dumanları içinde oksürerek dükkâna daldım... Masalarda millet habire ızgara üzerine çalışıyor, garsonlar müşteriye porsiyon porsiyon ciğer, köfte, böbrek, koç yumurtası, pirzola, şiş, döner taşıyorlardı... Aradığım adam, koca göbeğini dönere doğru hizalamış, elinde döner bıçağı habire kesiyor...

— Kes bir... Az yağlı olacak...

— Usta, keslerim üç oldu...

Yutkunarak memleketimizin en usta kebabcısı Bayram Cızbiz'a yaklaştım:

— Günde kaç porsiyon kesiyorsun?...

Arkasını dönmeden cevap verdi:

— Üçyüz...

— Keserken neler hissediyorsun?...

— Ağzım sulanıyor. Zaten günde onbeş porsiyon yemezsem uyuyamam...

— Kaç yaşında kebabçı oldun?...

— Altı yaşında ilk yoğurtluyu yaptım... O zamanlar babamın Zeyrek'te dükkânı vardı...

— Aferin usta... Kullandığın malzmeden konuşsak... Meselâ etlerden hangilerini kullanırsın?...

— Karışık hayvan kullanırım...

— Hangileri?...

— Bu da sorulur mu?... Belediyecilerle başımı belâya mı sokacaksın?...

— En iyi köfte neden olur?...

— Tabii beygirden...

— Pirzola?...

— Öküzden... Tabii üç yaşından büyük olmamalı...

— Dönerde neler kullanıyorsun?...

— Dana kıyması, biraz eşek eti, sığır dös, üst tarafa doğru da kıvrıcık...

— Memleketimizde kebabçılık ne seviyededir?...

— Bırak beyim... Her önüne gelen kebabçılık yapıyor... Bir kere ateşten almayan yok...

— Nasıl ateş?...

— Yâni hangi etin hangi ateşte pişirileceğini bilmezler... Döner, kömürde olmazsa dağılır, yağı kaçar, lezzetli olmaz...

— Neyle yapıyorlar?...

— Aygazla... Bu gazı kim çıkardıysa...

— Valla ben çıkarmadım...

— Yâni ben mi çıkardım?...

— Sen de çıkarmadın...

— Peki, kim çıkardı?...

— Başkaları... Fakat memlekette gazı da ihtiyaç var...

Bıçağı kulağının dibinden sıyrarak geçti... Bağırdı:

— Keeeees!...

— Az yağlı olsun... Yanına pilâv koy!...

— Hadi işimiz var... Başka ne soracaksın?...

— Kebabçı olmasaydın ne olurdun?...

— Börekçi... Çünkü ben kıymalı böreği çok güzel yaparım

— Usta, iyi bir cızbiz ne kadar pişmeli?...

— Ağır ateşte on dakika pişmeli... Hele et az yağlı oldu mu, parmaklarını yersin...

— Kebabçılığın kalkınması için neler lâzım?...

— Biraz iç ekmek, iki baş soğan, kimyon, karabiber, somak, dana kıyması...

— O kaçır konuştuk.. bize de bir pilâvüstü kes de neşemizi

— Döner kalmadı... Sana az pişmiş bir bifttek yapayım...

— Ne etinden?...

— Aaaa... etini ye, hayvanını sorma...

Ben de sordum ve biftteğe yumuldum... Âfiyet olsun desenize... Ayıp ayıp...

bir bay sonra kuştur... Böyle bir bayın kuş olması imkânsızdır... Baykuşun viraneliklerde yaşaması insana dehşet verir... Bu dehşetli uğursuzluk sananlar ne kadar yanılıyor ve ne kadar aldanıyorlar Yârabbi...

NETİCE — Netice, uğur veya uğursuzluk diye bir şey yoktur... En büyük uğursuzluk insanın kendindedir... Düztaban olan biri hariç, kimse uğursuz değildir... Bilmem anlatabildim mi?... Hadi hepinize uğurlar olsun...

6 FANTOMA İSTANBUL'DA

YAZAN-ÇİZEN
SUAVİ SUALP

ZAPTİYE NAZIRI
POLİS MÜDÜRÜNE
SERT ÇIKMIŞ VE
ÇOK ŞİDDETİ Dİ-
REKTİF VERMİŞTİ.

EMREDER-
SİNİZ PAŞAM..
MÜSTERİH VE
MÜSFENİH OLA-
BİLİRSİNİZ..

BU SANİYE-
DEN SONRA İS-
TANBUL'DA AŞA-
YIŞIN NAMIK KE-
MAL OLDUĞUNU
DUYMUYACAĞIM..
İŞTE O KA-
DAR!.

İŞTE O SIRADA ZABITANIN BİR NUMA-
RALI SER TAHARRİ MEMURU AMAN VER-
MEZ KADRI TATAVLA'DA ŞERİRLER-
LE ÇARPIŞIYORDU..

ZABITAYA KARŞI
GELMEK HA!..
AL!.

BİZZAT
BEN DE!

BEN
PES DEDİM.

BAŞKA BOKUS
YAPACAK KABA-
DAYI VAR MI?
ÇIKSIN..

SAKIN
VAR DEME-
YİN.

YETER
KADRI AĞBI
TELEF OL-
DUK..

AH..VİRE
NASIN DER-
LER..GİTTİ YİNE
TAKIMLER

BUNDAN SON-
RA ELENİ'NİN
TAVERNASINA CAM
GÖZ YANI VE TAİFÉ
Sİ GİRMEMEYE K..
HER TÜRLÜ KAĞIT
TAVLA, KUMAR DA
YASAK..YANLIZ
RAKİ SERBEST

BU ELEBAŞLA-
RINI DA MÜTEFERRİ-
KAYA ATIN.. SABAH ÖĞ-
LE AKŞAM HATIRINI
SORUN...

HASTA OY: AMAN
VERMEZ KADRI'Y
DAHA İYİ TANİYA
LİM..

Can Bartu:

"Ben de
Gibbs traş kremi
kullanıyorum,,
diyor.

Sizde Can Bartu
gibi bol köpüklü
Gibbs'le traş ola-
rak sıhhatli bir
cilde sahip olunuz.

Spor asları Gibbs ile traş olur!

(İlâncılık : 9572 — 22)

Sahibi: Ergin ORTAÇ, yazı işlerini fiilen idare eden: Kadri Yurdatap, dizildiği ve basıldığı yer: Akbaba Matbaası, sekreter: Selâmi M. Yurdatap, İDARE YERİ: Divanyolu Klodfarer Caddesi, No. 8-10, Daire: 3. İstanbul. Telefon: 22 18 11 Fiyatı: 100 kuruş.

Yayın organları hakkında bilgi sağlanır • Eski ve program hazırlanır
Objektif tavsiyelerde bulunulur • Tespit edilen programlar titizlikle
yürütülür.

Cağaloğlu, Türkocağı Cad. no.1, kat: 3
Telefon: 276600-276601, İstanbul

(Basın : 60146 — 21)

Zıkkımın kökü

MUZAFFER İZGÜ

— 8 —

— Bu adam hımbıl (dünyasına boşvermiş) da ondan birşey deme-
di, dedi.

— Ne hımbıl lan, gözleri çıkmak gibiydi.

— Birine gızmış zahir, bizi görme-
di.

— O gızgınlıktan bizi bi görsey-
di, bestilimizi çıkarırdı.

Kapısında «Dahiliye» yazan yeri bulduk. İçeriye girdik. Sol tarafa baktım, babam annemin yanına oturmış, yandaki ziyaretçilere bir şeyler anlatıyordu.

— Anaaa! diye bağırardım.
Zavallı anacığımın gözleri ışıldadı.

Babam şaşkın:

— Ulan nasıl geldiniz? dedi.

— Duvardan atladık, dedim.

Ah o güzel ana kokusu... Hastane-
nin lizol kokusunda bile şefkat do-
lu, hayat doluydu... Kokuların en
güzeli ana kokusu... Bizi teker te-
ker bağrına bastı, sıktı, öptü:

— İyi oldum ben artık, dedi.

— Ne zaman gelecez? dedim.

Babam cevap verdi:

— Bir hafta sonra.

Oturmadık, oturamadık. Şişman
bir beyaz gömlekli kadın girdi içe-
riye:

— Siz ne arıyorsunuz burada! diye
bağırdı.

— Anamızı görmeye geldik, de-
dim.

— Beni görmeye gelecek değildi-
niz ya, hadi çıkın dışarı!

Babam zaten telâse memuru:

— Hadi hadi, dedi bize, hemen
çıkın, ben de geliyorum.

Şişman kadına döndü:

— Sen onların gusurlarına bakma
abları. Lan oğlum hastane denen
şeyin nizamı, ganunu vardır...

Anacığım tekrar sarıldı, tekrar
bağrına bastı bizi:

— Gidin oğlum, dedi, bunların her
biri bir canavar.

İçimden:

— Beyaz gömlekli canavar, dedim.

Çıktık oradan âbimle...

— Gel lan âbi, şu gapıcıyı apıştı-
rak, dedim.

— Nasıl edecişk?

— Goşarak önünden geçek, sonra
karşısına geçip zort (el ağza konu-
larak borazan gibi ses çıkarma) çe-
kek!

— Lan tutar döver!

— Eyi madem, öyleyse zort çek-
meyip öyle geçek.

— Ama önden ben goşacam!

— Eyi, sen goş!

Âbime baktım, uçuyor, ama nasıl
uçma, kurşun yetişmez ardından.

— Lan âbi, tam gapıcının yanına
varınca soluğun kesilecek lan, biraz
yavaş goş, sona herif seni gapıda
enseler.

Duymadı bile beni. Kapıya yakla-
ştıkça, tatlı bir korku, tatlı bir heye-
can duymaya başlamıştım. Karde-
şim uçtu çıktı, kapıcı onu görmedi
bile. Ama, kapıcının beni görmesini
istiyordum. Bekledim kalabalık çık-
sın diye. Kapı tenhaşır tenhalaşmaz
koşmaya başladım. Tam kapıdan çı-
karken, elimde olmadan gülmeye
başladım. Hem gülüyordum, hem ko-
şuyordum. Apıştı kaldı kapıcı. Ar-
dından baktı, hepsi o kadar. Ama
ben hıncımı alamamıştım daha Yo-
lun karşı kıyısına geçip:

— Hey, gapıcı, dedim, biz anamı-
zı gördük bile.

— Eyi bok yediniz, dedi.

— Duvardan atladık.

— Lan gelirim ha!

— Gelemen ki... Sen gapıya bağlı-
sın!

Küfretmeye başladı. Dayanama-
dım, bir de zorf çektim. Adam,
kurtuluşu, kulübesine girmekte bul-
du.

Eve giderken sevinçliydim. Hem
anamı görmüş, hem de bir haksız-
lığın luncını almıştım. Babam:

— Ananız haftaya evde, dedi.

— Biz yine ablamgile mi gidecişk
baba? diye sordum.

— He, dedi.

— Evde galsak?

— Ne yiyeceksiniz?

— Peynir ekmek!

— Olmaz!

— Babam babam!

Tez razı oldu babam...

— Çay da pişirin ara sıra, dedi.

— Olur baba.

— Bak işte, anayızın gıymatını bi-
lin, itler gibi dökülüp galdınız.

Sordum:

— Anamızın neresini kestiler ba-
ba?

— Ne yapacaksın?

— Heç, sordum öyle.

— Sorup da n'olacak? Kestiler, e-
yi oldu işte...

Taşköprü'den geçerken hastaneyeye
baktım. Orada benim anam vardı.
Geceleri üstümüzü örten, su istedi-
ğimiz zamanlar su tasını uzatan a-
nam... Kimbilir o da ne mutluydu
şimdi. Çift güvercinlerini görmüştü.
Belki de şimdi yanındaki hastalara
bizleri anlatıyordu:

— Benim oğlanlarım çok akıllı,
diyordu.

Taşköprü'yü geçince, babam avu-
cumuza birer bozukluk koydu:

— Doğru eve gidin, dedi.

Koşarak gittik evimize. Anahtar
taşın altından alıp odamızı açtık.
Ne zordur anasız eve girmesi? Gir-
memizle çıkmamız bir oldu. Doğru-
ca elektrik direğinin dibine gittik.
Altı Sepet denen adamdan yeşil ye-
şil elmalar aldık; bir avuç da tuz,
bandık bandık yedik...

— Bugün günlerden ne? dedi â-
bim.

— Perşembe, dedim.

— Haftaya bugün anam evde.

— He!

— Babam akşama ne getirir ki?

— Ekmek, peynir.

— Çay da pişiririk.

— He!

— Ben iki bardak içecem.

— Ben de...

Alışmamıştım boş oturmaya, boş
durmaya... Daha doğrusu boş otur-
duğum zamanlar huzursuzdum, yok-
sulluk huzursuzluğu...

Bayram ertesi, iki kardeş sabah
erkenden pazarın yolunu tuttuk. Eh,
anamız yoksa biz de 200 darı almaz,
yüz darı alır gelirdik. Pazarda bir
satıcıdan yalvar yakar yüz darı al-
dık. Verdiğimiz para adamın hiç ho-
şuna gitmedi ama, acıdı adam gali-
ba halimize... Çuvalın bir başından
âbim tuttu, bir başından ben. Çok
gidemedik öyle, birimiz önde, biri-
miz arkada kalıyorduk, çuval da
sarkıtıkça sarkıyor, ağırlaştıkça ağır-
laşıyordu... Âbim:

— Gítmez bu böyle! dedi.

— N'apak?
— Biraz sen yüklen, biraz ben!
— Olur, dedim.
Çöçünün birine söyledik, çuvalı sırtıma kaldırdı. Çuval sırtıma binince, bizim çöp bacaklar vıdası bozuk pergeller gibi önce kendi kendine yanlara açıldı, sonra da titremeye başladılar. Yürümeye başladım. Kardeşim soruyor ha bire:
— Nasıl lan, ağır mı? diye.
— Guş gibi, diyorum.
— Lan çuvalın altında gayboldun ha!

— Essah mı?
— Vallaha!
Neden bilmem, insan ağır yükün altına girdi miydi, ağır ağır gideceğine daha hızlı gidiyor. Belki de bu işkence bir an önce bitsin diye...

Halk Sinemasının oraya vardığı-mızda dizlerimin bağı çözülmüştü. Çuvalı yere attım. Kaldırıma çöktüm. Minicik kalbim küt küt atıyordu. Çuvala baktım, hınzır çuval, daha da büyümüşü gözlerimde.

Abim:
— Sıra bende, dedi.
Bu kez, bir seyyar satıcıya rica ettik. Abim çuvalın altına girince nedense yengeçler gibi yan yan yürümeye başladı. Çuval kaldırımdan tarafa sarkınca, o, yola doğru fırlıyor, o kaldırımdan tarafa sapınca, bu kez çuval yola doğru fırlıyordu. Adeta dans ediyorlardı çuvala, çuval dansı...

— Lan çok ağırmış be, dedi.
Nihayet, kaldırımın birine tökezledi, kendi bir tarafa gitti, çuval bir tarafa. Güldük... Çuvalı sokağın ortasından çekip kenara koyduk.

Abim:
— Gardaş, dedi, biz en eyisi bunun elli denesini buraya dökek. Ben de başında bekleyim, sen elli denesini doldur çuvala al get eve, sona çuvalı getir, öteki elli deneyi de ben götürüyüm.

Ahmet efendinin kafası değirmen gibi çalışan akıllı çocuklarına kırkbin kez masallah!...

Darı çuvalının ipini çözdük. Elli tanesini sayıp duvarın yanına yığdık. Geriye kalan darıları büyük bir şevkle sırtladım. Bilmiyorum artık

yolda kaç mola verdim, eve geldi-gimde sırt tere batmışım. Ayak parmaklarımın ucundan bile bıcır bıcır terler akıyordu. Tere karışan toz, simsiyah yapmıştı ayakkabısız ayaklarımı. Tulumbayı çektim, kana kana su içtim. Çuvalı boşalttığım gibi, tekrar kardeşimin olduğu yere koşmaya başladım.

Ah anacığım... Anacığım olsaydı, şimdiye çoktan darıları haslanmış, alışverişe çıkmıştım bile...

Kardeşimi bıraktığım yere vardığımda, ne kardeşim vardı, ne de darılar... İçimden:

— Çuvalı nerden buldu da, ardım sıra geldi, diyordum ki, oradaki bir kolonyacı:

— Aldı götürdüler onu! dedi.

— Nereye? diye sordum.

— Heç, dedi adam, çarşı ağası (belediye zabıta memuru) geldi, gızdı, bağırıldı, çağırıldı, burada darı kebabı satmak yassak dedi. Sonra bizden bi çuval istedi, doldurdu darıları içine, yükledi o çocuğun sırtına gettiler.

Zavallı kardeşim, kimbilir çarşı ağasının önünde durup dinlenmeksiz nasıl götürmüştür o darıları... Ama nereye gittiler ki? Sordum:

— Nereye götürdüler den emmi gardaşımı?

— Nereye olacak, belediye... Belediye, öyle bir bina biliyordum. Koşmaya başladım.

— Ya kardeşime dayak atarlarsa, ya kardeşime bir şey yaparlarsa? Ya darımızı geri vermezlerse? diyordum...

Belediye binasına vardığımda kardeşimi kapıda ağlar buldum:

— Lan gardaş, aldılar lan darıyı, diyordu.

— Çarşı ağası mı?

— He...

— Demedin mi sen, biz burda darı kebabı satmıyoruz, eve götürüp gaynatıp sataciyk, diye.

— Dedim gardaş, vallaha billâha dedim.

— Ne dedi?

— Siz zaten hep böylesiniz dedi, biraz sonra da mangalı alr gelirsiniz, dedi.

— Nereye bıraktın darıları?
— İçerde, şişman bi herifin odasına.

İçeriye girsem mi, girmesem mi diye belki on dakika düşündüm.

— Yalvarmadın mı şişmana?

— Bas git şurdan, dedi.

Belediye binasından içeriye daldım. Abim:

— Gel getme lan, döver möver o göbekli, dedi.

— Gedecem.

— Vermez ki.

— Vermesin. Sen söyle hangi tarafta?

— Nah, şurdan gedince solda, böyük kapı.

Büyük kapının yanına varınca, masanın başındaki şişman adamı gördüm. İt suratının biriydi. Bizim darı çuvalı da hemen masanın yan tarafında kuzu kuzu yatıyordu. Kendimi azıcık zorladıktan sonra gözümünden yaş getirmeyi becerdim. İçeriye girer girmez:

— Emmi, dedim, n'olur ver emmi!

Suratına ters ters baktı:

— Neyi lan? dedi.

— Şu darıyı... Vallaha billâha biz orada darı satmıyacaktık, anam da hastanede...

Umursamadan:

— Zabıt tutulacak, dedi.

Zaptın ne olduğunu anlamadığım için:

— Ben tutarım, emmi, dedim.

— Ne? dedi.

— Ben tutarım.

— Ulan alırsam seni-ayağımın altına!

— Emmim emmimsin.

— Get ulan it!

— Emmim emmimsin.

Pofladi, lâlâvle çekti, bağırıldı:

— Ulan get!

— Emmi, fakirik biz emmi...

(Devamı var)

MİLLETLER GÜLÜ YÖR

Ortak

Ansızın odaya giren baba, askerlik çağındaki oğlunu çok güzel bir kıza koyun koyuna bulunca:

— Bir kız ha! diye bağırıldı.

Neye uğradığını şaşırان oğlan:

— Bu, bildiğin kızlardan değil babacığım, diye kekeleydi. Noel

Baba'nın hediyesi, oyuncak bir kız...

Güzel kıza uzun uzun bakan baba, en gönül alıcı sesiyle oğlunun kulağına:

— Madem oynayacak, ara sıra bana da verir misin? diye fısıldadı. Hani, elektrikli trenini verdiği gibi...

— Adresinizi bir telefon kulübesi kapısından öğrendim!..

Yeter mi?

Tarafları dinleyen yargıç, sanığa sordu:

— Komşunuzun domuzunu çalmadığınızı söylüyorsunuz ama, hayvanın kendi ahırınızda bulunuşunu nasıl izah edeceksiniz?

— Düşünmem için bana zaman veriniz, dedi sanık.

— Pekâlâ, dedi ve kararını bildirdi yargıç: Altı ay hapis!

Hediye

Küçük Bob'a koskocaman sahibi bir köpek hediye etmişlerdi. Çocuk, boyundan büyük hayvana uzun uzun baktı ve annesine sordu:

— O mu benimle, yoksa ben mi onunla oynayacağım?

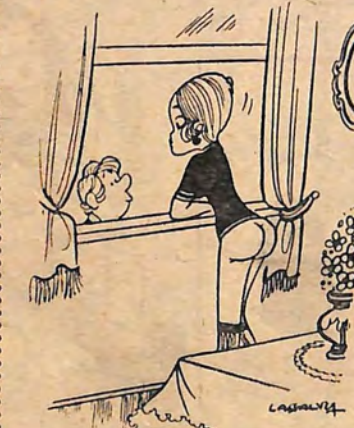
Tedbir

Sarası tutan adam, caddenin ortasına yığılıvermişti. Hemen ambulans çağırıldı, adamcağız yerden kaldırıldı, en yakın hastanenin boş yataklarından birine yatırılırken, gömleğine iğnelenen şu puslaya rastlamıldı: «Servis doktoruna hastalığının basit bir sara nöbeti olduğunu söyleyiniz. Zira apandisitimi bundan önce tam üç kere aldılar.»

Cesur adam

Geceyi eşi ile bir otelde geçiren İskoçyalı, uyanınca karısının ölmüş olduğunu gördü. Bir felâket karşısında bile serinkanlılığını kaybetmeyen adam hemen telefona sarıldı, metrodotele:

— Kardeşim, dedi, akşamdan ısmarladığım iki kişilik peynir ekmekten ibaret kahvaltıyı iptal edin, bana bir sosisli yumurta gönderin.

— Geliniz mösyö, size gösterecek bir şeyim var!..

Av peşinde

Aynı masaya düşünce tanıştılar, yemekte arkadaş oldular, lokantaya sarışın güzel bir kadının girdiğini görünce geçmişteki maceralarını anlatmaya koyuldular. Kıvrak adımlarla kapıdan giren kadın, uzaklarından geçip, salonun gerilerindeki bir masaya oturmuştu. Biri, yanındakine sordu:

— Şu güzel kadına arkadaşlık teklif etsem, bana yüz verir mi acaba?

Diğeri:
— Bilmem ki, dedi. Size yüz verirse, lütfen bana söyleyin olmaz mı?

— Neden?

— Kocasıym da!...

Her nevi
kalem için
en iyi
mürekkep

PARKER
SUPER
Quink

(İlançılık : 6523 — 23)

Dünya Karikatürleri

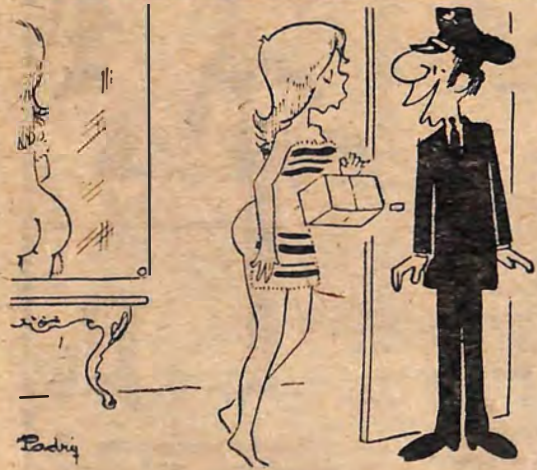
— HOP, HOOOP!.. GÖZÜNE HAKİM OLAMI. YORSAN, ELİNE HAKİM OL BARI !..

— AY, DOKTOR BEY!.. BANA NE ÇEŞİT BİR AMELİYAT YAPACAKSINIZ ?..

— KORKUNÇ BİR SOĞUK VAR, DIŞARIDA KALAN ZAVALLILARA ACIYORUM !..

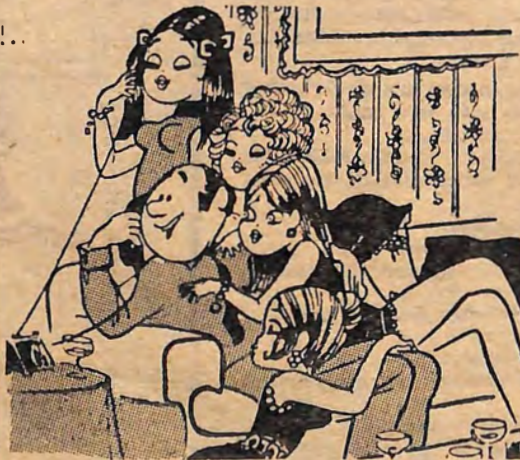
— SİZE ŞİMDİ BAHŞİŞ VEREMİYECEĞİM...
— RICA EDERİM, BENİM BAHŞİŞTE GÖZÜM YOK!..

— GÖRÜYORSUNUZ YA JACQUELINE, SİZİ NE KADAR ÇOK SEVİYORUM !..

— ONU MAZUR GÖRÜNÜZ ... ÇOK ŞÜPHE. CİDİR !..

— EVET KARICIĞIM, İLK AYRILIĞIMIZ OLDU. BU HALDE YALNIZ BAŞIMA BÜTÜN İŞLERİMİ ÖYLE GÜZEL HALLEDİYORUM Kİ...

Stambul

YAZISIZ

DC-9-30 FAN JETLERİ HİZMETİNİZDE

MİLLÎ HAVA YOLUNUZUN DC-9-30 JETLERİ İLE **AVRUPA'YA UÇUNUZ**

THY

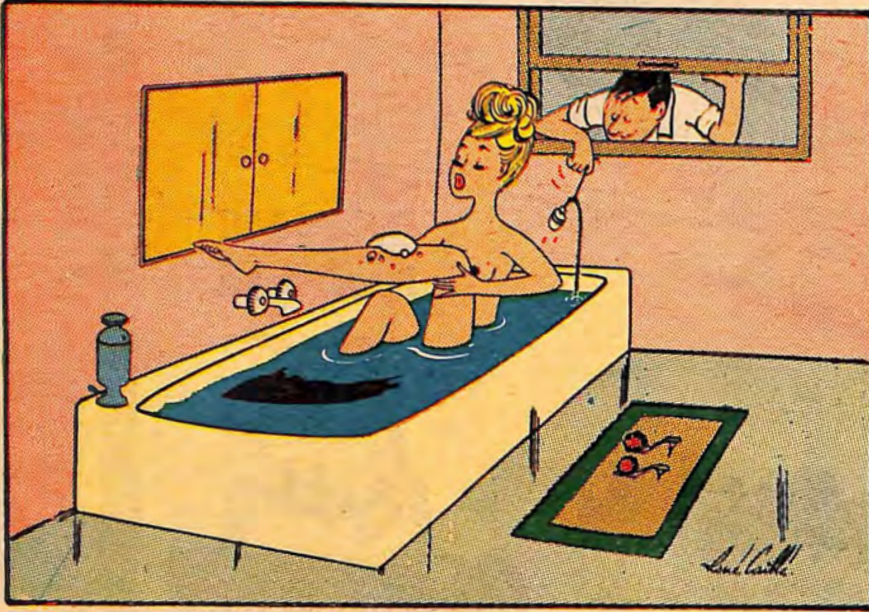
TÜRK HAVA YOLLARI - TURKISH AIRLINES

PARİS
AMSTERDAM
ATINA
BEYRUT
BRÜKSEL
FRANKFURT
LEFKOŞE
MÜNİH
ROMA
TEL-AVİV
VİYANA
ZÜRİH

— NESİNE OYNADIĞIMIZI GÖRMÜYOR
MUSUN ENAYİ !..

**A
K
B
A
B**

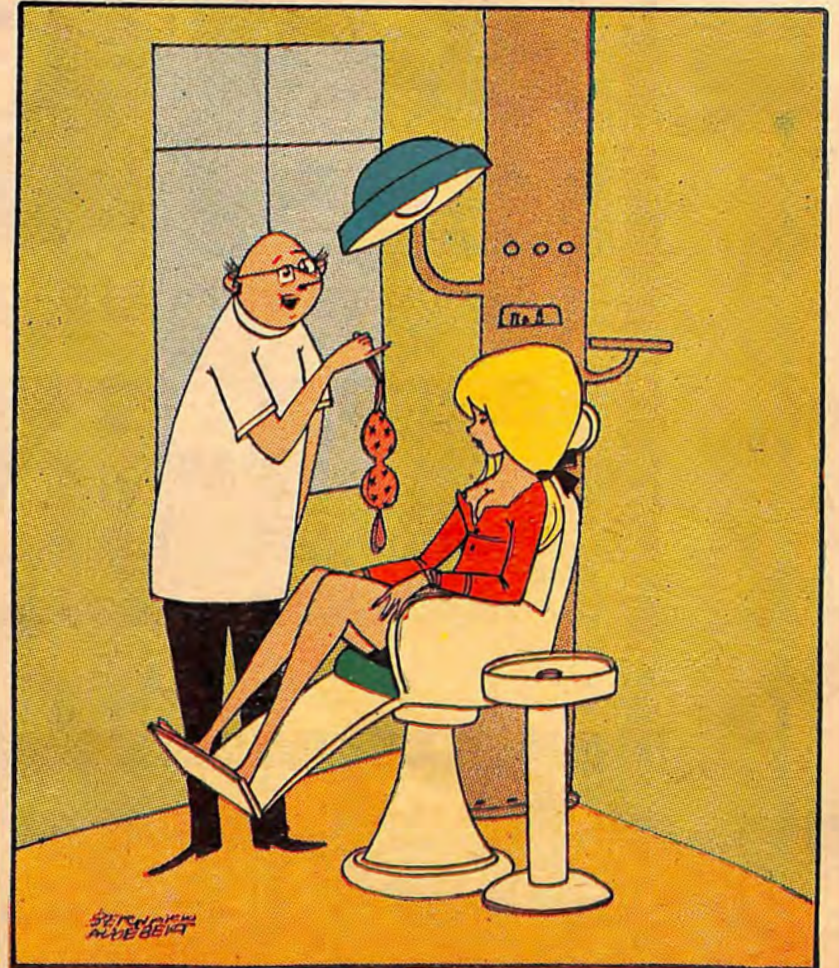
YAZISIZ

— NE ŞAMPİYONLU OLDUĞUMU GELİN DE PERDE-
NİN ARKASINDA SÖYLEYİYİM !.

— SEVGİLİM, BENİ İÇİN İÇİN YAKAN BİR ATEŞİN
VARLIĞINI HİSSEDİYORUM !..

— İSTE, HİÇ ACI HİSSETTİRMEYEN ÇIKARDIM !..